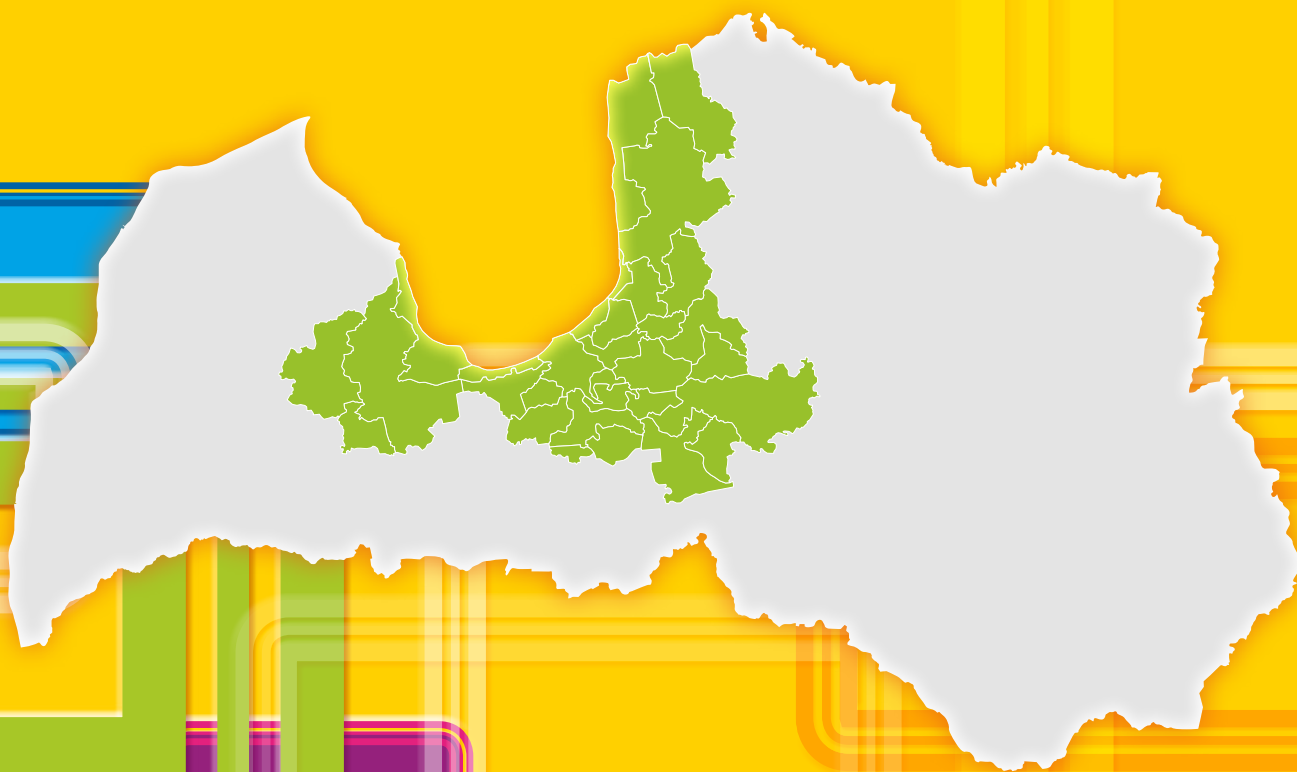

EIROPAS SOCIĀLĀ FONDA PROJEKTS NR.1DP/1.4.1.2.4./09/IPIA/NVA/003
„RĪGAS PLĀNOŠANAS REĢIONA SOCIĀLO PAKALPOJUMU
ATTĪSTĪBAS PROGRAMMAS ALTERNATĪVIEM SOCIĀLĀS APRŪPES UN SOCIĀLĀS
REHABILITĀCIJAS PAKALPOJUMIEM
2010. - 2016.GADAM IZSTRĀDE”

Rīgas plānošanas reģiona sociālo pakalpojumu attīstības programma alternatīviem sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas pakalpojumiem 2010. - 2016.gadam

Programmas īsā versija

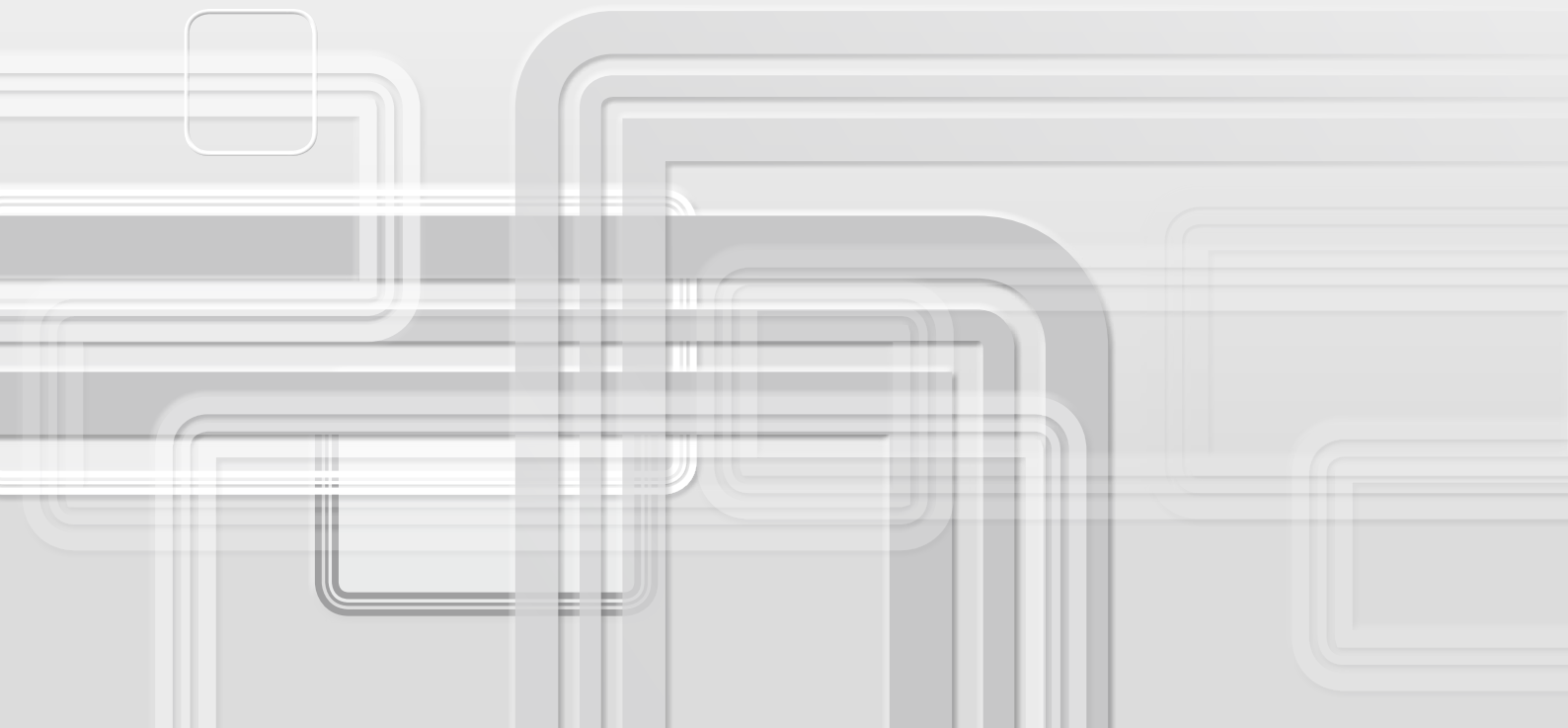
Programmas īsās versijas redakcija: Dr.Vīta Roga

© Rīgas plānošanas reģions, 2010.gads

Tirāža: 500 eksemplāri

SATURS

levads	
Terminu lietojums	
1. Sociālo pakalpojumu saņēmēju problēmas un vajadzības	4
2. Iespējamo risinājumu Rīgā, Jūrmalā un novados raksturojums	11
3. Alternatīvo sociālo pakalpojumu risinājumi	12
4. Rezultātu novērtēšanas un uzraudzības kārtība	16
5. Finanšu izstrādes vadlīnijas sociālajiem pakalpojumiem	17
6. Modeļos iekļauto apzīmējumu skaidrojums	20
1. Pielikums – izvēlēto risinājumu modeļi	21
2. Pielikums – Rīgas plānošanas reģions	36

IEVADS

Valsts ilgtspējīgas attīstības intereses ir saistītas ar sociālo pakalpojumu attīstības plānošanu valstī kopumā. Sociālo pakalpojumu nozīme un loma Latvijas sociālās drošības sistēmā aizvien pieaug. Pašvaldības, sociālā darba speciālisti un arī sabiedrība kopumā arvien vairāk pārliecinās un gūst izpratni par to, ka tikai ar sociālās palīdzības sniegšanu iedzīvotāju sociālās problēmas nav iespējams risināt un ir nepieciešama kompleksa pieeja sociālo pakalpojumu attīstībā. 2009.gadā beidzās administratīvi teritoriālā reforma un tika izveidoti novadi. Ir jāatzīst, ka visās jaunajās pašvaldībās sociālo pakalpojumu nodrošinājums nav vienlīdzīgs. Arī Rīgas plānošanas reģiona (skat. 2.pielikumu) pašvaldības ir dažādas savā sociāli ekonomiskajā attīstībā. Ne reizi nav veikts aptverošs sociālo pakalpojumu saņēmēju vajadzību un problēmu novērtējums ar mērķi identificēt tos jautājumus un problēmas, kurus pašvaldībās vajadzētu risināt ar sociālo pakalpojumu palīdzību. Tāpēc ir nepieciešams plānot sociālo pakalpojumu attīstību Rīgas plānošanas reģionā kopumā, lai iedzīvotāju tiesības saņemt dažādus sociālos pakalpojumus tiktu nodrošinātas iespējami vienlīdzīgi.

Lai nodrošinātu veiksmīgu alternatīvu sociālo pakalpojumu attīstību Rīgas plānošanas reģionā un nodrošinātu vienlīdzīgas iespējas saņemt iedzīvotāju vajadzībām atbilstošus sociālos pakalpojumus, attīstīt jaunas sociālo pakalpojumu formas un pilnveidot esošās, nepieciešams izstrādāt plānošanas dokumentu alternatīvu sociālās aprūpes un sociālo pakalpojumu attīstībai 2010. – 2016.gadam.

Šajā dokumentā ir apkopota vidēja ilgtermiņa attīstības programma laika posmam no 2010. līdz 2016. gadam, lai pilnveidotu sociālās atstumtības riskam pakļauto mērķa grupu sociālo funkcionēšanu, veicinātu nodarbinātību un iesaistīšanos sabiedrībā Rīgas plānošanas reģionā. Programmas izstrāde balstās uz šādiem principiem:

- ilgtspējīgas attīstības princips – esošajām un nākamajām paaudzēm nodrošina kvalitatīvus sociālos pakalpojumus, racionāli izmanto dabas, cilvēku un materiālos resursus;
- interešu saskaņotības princips – saskaņo dažādas intereses un ievēro attīstības plānošanas dokumentu pēctecību, nodrošina, lai tie nedublētos;
- līdzdalības princips – visām ieinteresētajām personām ir iespēja līdzdarboties attīstības plānošanas dokumenta izstrādē, aktualizēšanā un novērtēšanā;
- sadarbības princips – valsts un pašvaldību institūcijas sadarbojas, tai skaitā īstenojot attīstības plānošanas dokumentos izvirzītos uzdevumus un viens otru informējot par noteikto mērķu un plānoto rezultātu sasniegšanu;
- finansiālo iespēju princips – izvērtē esošos un vidējā termiņā prognozētos resursus un piedāvā efektīvākos risinājumus attiecībā uz noteikto mērķu sasniegšanai nepieciešamajām izmaksām;
- atklātības princips – attīstības plānošanas process ir atklāts un sabiedrība tiek informēta par sociālo pakalpojumu attīstības plānošanas un atbalsta pasākumiem un to rezultātiem, ievērojot normatīvajos aktos noteiktos informācijas pieejamības ierobežojumus;
- uzraudzības un novērtēšanas princips – attīstības plānošanā un attīstības plānošanas dokumentu īstenošanā visos pārvaldes līmeņos tiek nodrošināts to ietekmes izvērtējums, kā arī uzraudzība un pārskatu sniegšana par sasniegtajiem rezultātiem;
- subsidiaritātes princips – politiku īsteno tā valsts vai pašvaldības institūcija, kura atrodas pēc iespējas tuvāk pakalpojuma saņēmējiem, un attiecīgie pasākumi tiek efektīvi īstenoti pēc iespējas zemākā pārvaldes līmenī;
- attīstības plānošanas un normatīvo aktu izstrādes sasaistes princips – politiku plāno pirms normatīvā akta izdošanas un, izstrādājot normatīvos aktus, ņem vērā attīstības plānošanas dokumentos noteikto;
- vienotības princips – mērķi, prioritātes un darbības ir savstarpēji koordinētas un papildinošas;
- koordinācijas un saskaņotības princips – maksimāli iesaista ieinteresētās puses, t.sk., sabiedrisko sektoru.

Programmā lietotie termini

- **Sociālā atstumtība** – ar sociālo atstumtību tiek saprasts process, kurā indivīds nabadzības, nepietiekamas izglītības, diskriminācijas vai citu apstākļu dēļ nespēj pilnībā vai daļēji iekļauties sabiedrībā un piedalīties sabiedrības ekonomiskā, sociālā un kultūras dzīvē.
- **Sociālā iekļaušana** – process, kas nodrošina nabadzības un sociālās atstumtības riskam pakļautajām personām iespējas un resursus, kuri nepieciešami, lai pilnvērtīgi piedalītos sabiedrības ekonomiskā, sociālā un kultūras dzīvē, nodrošinātu sabiedrībā pieņemto dzīves līmeni un labklājību, kā arī lielākas līdzdalības iespējas lēmumu pieņemšanā un pieejamību personas pamattiesībām.
- **Sociālās atstumtības riskam pakļauta persona** – persona, kam liegtas vai apgrūtinātas iespējas realizēt savas tiesības iegūt pietiekošus ienākumus un saņemt dažādus pakalpojumus un preces, kuras viņam ir būtiski nepieciešamas.
- **Sociālie pakalpojumi** – ir pasākumu kopums, kas vērsts uz personu sociālās funkcionēšanas spēju atjaunošanu vai uzlabošanu, lai veicinātu viņu iekļaušanos sabiedrībā. Ar sociālajiem pakalpojumiem tiek saprasti sociālās rehabilitācijas, profesionālās rehabilitācijas, sociālās aprūpes, sociālā darba pakalpojumi, kurus nodrošina personas dzīvesvietā vai sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas institūcijā.
- **Alternatīvais sociālais pakalpojums** – institūcijām alternatīvs sociālās aprūpes vai sociālās rehabilitācijas pakalpojums, kas vērsts uz jaunām sociālo pakalpojumu formām un kura mērķis ir risināt sociālās atstumtības riskam pakļauto personu sociālās problēmas iespējami tuvu viņu dzīvesvietai.
- **Sociālās problēmas** – pretrunas starp cilvēka dzīves vajadzībām un to apmierināšanas iespējām konkrētā sociālā sistēmā, ka rezultātā pazeminās vai arī tiek zaudētas cilvēka sociālās funkcionēšanas spējas.
- **Sociālās aprūpes pakalpojums** – pasākumu kopums, kas vērsts uz to personu pamatvajadzību apmierināšanu, kurām ir objektīvas grūtības aprūpēt sevi vecuma vai funkcionālo traucējumu dēļ, un ietver sevī pakalpojumus personas dzīvesvietā un ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas institūcijā.
- **Sociālās rehabilitācijas pakalpojums** – pasākumu kopums, kas vērsts uz sociālās funkcionēšanas spēju atgūšanu vai uzlabošanu, lai nodrošinātu sociālās statusa atgūšanu un iekļaušanos sabiedrībā, un ietver sevī pakalpojumus personas dzīvesvietā un sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas institūcijā vai dzīvesvietā vai sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas institūcijā.
- **Funkcionāls traucējums** – slimības, traumas vai iedzimta defekta izraisīts fiziska vai garīga rakstura traucējums, kas ierobežo personas spējas strādāt, aprūpēt sevi un apgrūtinā personas iekļaušanos.
- **Klients** – sociālo pakalpojumu vai sociālās palīdzības saņēmējs.
- **Sociālā palīdzība** – naudas vai mantiskais pabalsts, kura piešķiršana balstās uz materiālo resursu novērtēšanu personām (ģimenēm), kurām trūkst līdzekļu pamatvajadzību apmierināšanai.

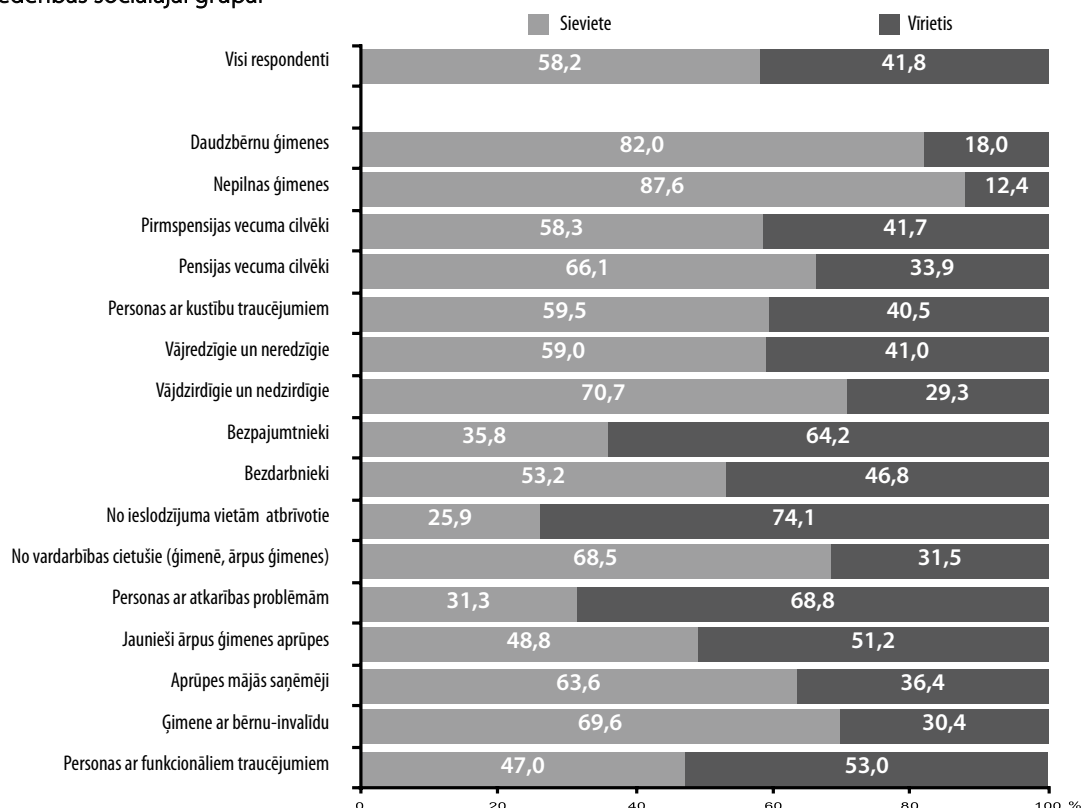
1. SOCIĀLO PAKALPOJUMU SAŅĒMĒJU PROBLĒMAS UN VAJADZĪBAS

Programmas izstrādes ietvaros tika apzinātas galvenās mērķa grupas, kuru problēmu risināšanā un vajadzību apmierināšanā nepieciešams piesaistīt dažādus sociālos pakalpojumus: daudzbērnu ģimenes; nepilnās ģimenes, pirmspensijas vecuma cilvēki, pensijas vecuma cilvēki, personas ar funkcionāliem traucējumiem, personas ar kustību traucējumiem, vājredzīgās un nedzirdīgās personas, bezpajumtnieki (personas bez noteiktas dzīvesvietas), bezdarbnieki, no ieslodzījuma vietām atbrīvotas personas, no vardarbības cietušās personas, personas ar atkarības problēmām, jaunieši pēc ārpusģimenes aprūpes, aprūpes mājās saņēmēji, ģimenes ar bērnu – invalīdu.

Programmas sadaļā raksturotas Rīgas plānošanas reģionā (turpmāk – RPR) dzīvojošo sociālo pakalpojumu saņēmēju visbiežāk sastopamās problēmas un vajadzības pēc sociālajiem pakalpojumiem šobrīd un nākotnē. Lai gūtu priekšstatu par sociālo pakalpojumu saņēmēju portretu, 2009.gada decembrī notika RPR sociālo pakalpojumu saņēmēju aptauja. Kopumā tika aptaujāti 1304 sociālo pakalpojumu saņēmēji, tādējādi ļaujot identificēt galvenās pakalpojumu saņēmēju vajadzību un aktuālo problēmu tendences. *

Demogrāfiskie dati norāda, ka vairāk nekā puse (58%) no aptaujātajiem sociālo pakalpojumu saņēmējiem bija sievietes, attiecīgi vīriešu īpatsvars izlasē bija 42% (skat.1.attēlā). Kā redzams, tad sieviešu īpatsvars pārsniedz 2/3 tādās mērķa grupās kā nepilnās ģimenes, daudzbērnu ģimenēs, vājredzīgās un nedzirdīgās personas, ģimenēs ar bērnu – invalīdu un no vardarbības cietušie. Savukārt vīriešu īpatsvars pārsniedz sieviešu īpatsvaru tādās mērķa grupās kā no ieslodzījuma vietām atbrīvotie, personas ar atkarības problēmām un bezpajumtnieki. Aptaujā tika iekļautas visas vecuma grupas sākot 14 līdz 61 gadam. Vīrs 62 gadu vecuma robežas bija tikai 25% respondentu. Pētījuma ietvaros aptaujāti 58% latviešu, 37% krievu un 6% citu tautību pārstāvji. Aptuveni pusei respondentu (49%) bija vidējā vai vidējā profesionālā izglītība. Zemāks izglītības līmenis par vidējo bija 39% aptaujāto (t.sk. 6% nepabeigta pamatzglītība, 22% pamatzglītība un 10% arodizglītība), bet augstākā izglītība – 10% respondentu.

1.attēls. Aptaujāto pakalpojumu saņēmēju dzimuma īpatsvars pēc piederības sociālajai grupai

Raksturojot sociālo pakalpojumu saņēmēju problēmas Rīgā, Jūrmalā un novados, globālas atšķirības konstatētas netika. Kā galvenās problēmas tika minētas šādas (secība nenorāda problēmas prioritāti):

- apģērba, apavu un pārtikas iegāde (praktiski visas grupas, kas pakļautas sociālās atstumtības riskam);
- grūtības apmaksāt ārstniecības pakalpojumus finansiālo līdzekļu trūkuma dēļ (pirmspensijas un pensijas vecuma cilvēki, personas ar dzirdes traucējumiem, jaunieši pēc ārpusģimenes aprūpes, aprūpes mājās pakalpojumu saņēmēji);
- grūtības nokļūt pie ārsta (aprūpes mājās pakalpojumu saņēmēji);
- bezdarbs (atkarīgas personas, no ieslodzījuma vietām atbrīvotas personas, ģimenes ar bērnu invalīdu, bezpajumtnieki,

- bezdarbnieki);
- izlikšanu no mājokļa un grūtības atrast mājokli (bezdarbnieki, no ieslodzījuma vietām atbrīvotas personas, atkarīgas personas, vardarbībā cietušie);
- sociālo kontaktu trūkums, jo ir grūtības pārvietoties (personas ar invaliditāti, ģimenes ar bērnu invalīdu, aprūpes mājās saņēmēji);
- grūtības nodrošināt pirmsskolas vecuma bērna uzraudzību un aprūpi (ģimenes ar bērnu invalīdu, daudzbērnu ģimenes, vardarbībā cietušas personas);
- vardarbība ģimenē (jaunieši pēc ārpusģimenes aprūpes);
- vardarbība ārpus ģimenes (vardarbības upuri un jaunieši pēc ārpusģimenes aprūpes).

Pētījumā ir konstatētas trīs būtiskākās atšķirības sociālo problēmu tendencēs Rīgā, Jūrmalā un novados. Jūrmalā un novados bezdarba problēma ir daudz aktuālāka nekā Rīgā. Rīgā 39% respondentu ir problēmas atrast darbu, taču Jūrmalā un novados šis skaits ir 72%. Savukārt, salīdzinājumā ar Rīgu, Jūrmalā un novados mazs ir ģimeņu u ar bērnu – invalīdu īpatsvars, kuri minējuši kā problēmu grūtības iegādāties pārtiku naudas līdzekļu trūkuma dēļ – 27% (Rīgā 44%), kas iespējams liecina par to, ka valsts pabalsta lielums bērniem invalīdiem ārpus Rīgas ir adekvātāks dzīves dārdzībai nekā Rīgā dzīvojošajiem. Vismazākais īpatsvars (2%) no identificētajām problēmām Rīgā ir tieši alkoholisma un narkomānijas problēmas, taču Jūrmalā un novados šis procents ir daudz augstāks – 34 % personas ar dažādām atkarības problēmām.

Akcentējot sociālo pakalpojumu saņēmēju vajadzību tendences, lielākā daļa sociālo pakalpojumu saņēmēju kā vēlamās sociālos pakalpojumus nākotnē ir norādījuši sociālo palīdzību, pabalstus – dzīvokļu pabalstus par nepieciešamu atzinuši 36%, pabalstu veselības aprūpei – 30%, pabalstu garantēto minimālo ienākumu (GMI) līmeņa nodrošināšanai – 25%. Šis apstāklis, pirmkārt, skaidrojams, ar cilvēku izpratnes trūkumu, ka sociālā palīdzība nav sociālais pakalpojums, otrkārt, aptaujas brīdī, kad Latvijas sociālekonomiskā situācija vismagāk skar tieši materiāli vismazāk nodrošinātos, ir saprotams, ka pamatvajadzību apmierināšana (pēc ēdiena, apģērba un mājokļa) caur pabalstiem šobrīd klientu vidū dominē pār sociālajiem pakalpojumiem.

Tomēr jāatzīmē, ka, raksturojot savas vēlmes tieši pēc sociālajiem pakalpojumiem, izteikti priekšplānā izvirzījās nepieciešamība pēc sociālā darbinieka konsultācijām (30%), salīdzinoši bieži tika minētas arī vajadzības pēc dienas un atbalsta centra pakalpojumiem (9%) un aprūpes mājās pakalpojumiem (5%).

Paralēli šīm vajadzībām ir izteikta vajadzība pēc sociālo asistentu, pavadoņu, speciālā transporta un pieejamas vides. Savukārt, jauniešiem pēc ārpusģimenes aprūpes, personām ar invaliditāti, daudzbērnu ģimenēm, pensijas un pirmspensijas vecuma cilvēkiem nepieciešams sociālais atbalsts no pašvaldības vai līdzcivēkiem, tātad nepieciešams veidot sociālā atbalsta sistēmu.

Papildus 21% no Rīgā aptaujātajām nepilnajām ģimenēm, 20% no daudzbērnu ģimenēm un 12% no ģimenēm ar bērnu invalīdu norādīja, ka tiem ir nepieciešamas speciālistu konsultācijas par bērnu audzināšanas jautājumiem un prasmēm. Taču 23% vardarbībā cietušās personas, 13 % personas ar atkarības problēmām un 12% jaunieši pēc ārpusģimenes aprūpes minēja, ka tiem ir nepieciešamas speciālistu konsultācijas sadzīves prasmju vadīšanā. Programmas mērķa grupu vajadzību pēc sociālajiem pakalpojumiem apkopojums redzams 1.tabulā.

1.tabula

Pakalpojumu saņēmēju izteiktās vajadzības pēc sociālajiem pakalpojumiem dalījumā pa mērķa grupām

Daudzbērnu ģimenes

Rīga	Pārējā reģiona teritorija
- sociālā darbinieka konsultācijas sociālajā dienestā, - atbalsta un pašpalīdzības grupas, - sociālas rehabilitācijas programmas, - krīzes un konsultatīvo krīzes centru pakalpojumi, - pirmsskolas vecuma iestāžu un citi bērnu pieskatīšanas pakalpojumi, - brīvā laika pavadīšanas aktivitātes (piem., kultūras pasākumi, sporta aktivitātes), - dienas centru pakalpojumi. <i>Papildus tika ierosināts pārskatīt esošos kritērijus sociālās palīdzības un sociālo pakalpojumu sniegšanā.</i>	- sociālā darbinieka konsultācijas sociālajā dienestā, - dienas un atbalsta centru pakalpojumi, - zupas virtuves pakalpojumi. <i>Papildus tika ierosināts pārskatīt esošos kritērijus sociālās palīdzības un sociālo pakalpojumu piešķiršanā.</i>

Nepilnās ģimenes

Rīga	Pārējā reģiona teritorija
- sociālā darbinieka konsultācijas sociālajā dienestā un ārstniecības iestādēs, - krīzes centru un konsultatīvo krīzes centru pakalpojums, - siltu pusdienu piegāde mājās, - atbalsta un pašpalīdzības grupas, - sociālas rehabilitācijas programmas, - dienas un atbalsta centru pakalpojumi, - patversmju pakalpojumi, - pirmsskolas vecuma iestāžu un citi bērnu pieskatīšanas pakalpojumi.	- sociālā darbinieka konsultācijas sociālajā dienestā, - dienas un atbalsta centru pakalpojumi, - pašpalīdzības, atbalsta grupas, - bezdarba mazināšanas pakalpojumi, - tālākizglītības pakalpojumi, - jurista konsultācijas. <i>Papildus aptaujātie norādījuši, ka, viņuprāt, aktīvāk būtu jāveido ziedošanas, sponsorēšanas akcijas.</i>

Pirmspensijas vecuma cilvēki

Rīga	Pārējā reģiona teritorija
- sociālā darbinieka konsultācijas sociālajā dienestā, - dienas un atbalsta centru pakalpojumi, - zupas virtuve, - kopmītņu mājvieta kā sociālais pakalpojums, - psiholoģiskās konsultācijas un atbalsts, - bezdarba mazināšanas pakalpojumi, - tālākizglītības pakalpojumi, - asistenta pakalpojumi, - atbalsta, pašpalīdzības grupas. <i>Papildus tika norādīts, ka nepieciešama vairāk informācija par pieejamajiem pakalpojumiem un palīdzību.</i>	- sociālā darbinieka konsultācijas sociālajā dienestā, - dienas un atbalsta centru pakalpojumi, - zupas virtuve, - siltu pusdienu piegāde mājās, - sociālas rehabilitācijas programmas, - patversmju pakalpojumi, - bezdarba mazināšanas pakalpojumi kopmītņu tipa mājvietas kā sociālais pakalpojums, - nepieciešamība pēc informācijas par sociālajiem pakalpojumiem, sociālo palīdzību. <i>Papildus aptaujātie norādījuši, ka vēlētos, lai sociālie darbinieki maina attieksmi pret viņiem un kļūst ieinteresētāki un iejūtīgāki.</i>

Pensijas vecuma cilvēki

Rīga	Pārējā reģiona teritorija
- aprūpe mājās, - siltu pusdienu piegāde mājās, - dienas un atbalsta centra pakalpojumi, - sociālā darbinieka konsultācijas sociālajā dienestā, - psiholoģiskā palīdzība un atbalsts. <i>Papildus tika minēts, ka nepieciešams pilnveidot aprūpi mājās un nepieciešams pārskatīt kritērijus par sociālās palīdzības un sociālo pakalpojumu piešķiršanu.</i>	- sociālā darbinieka konsultācijas sociālajā dienestā, - aprūpe mājās, - ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas institūcijas, - siltu pusdienu piegāde mājās, - dienas un atbalsta centru pakalpojumi, - grupu dzīvokļa pakalpojums, - psiholoģiskais atbalsts, - pilnveidot aprūpi mājās, - sociālie pakalpojumi sadzīves nodrošināšanā (piemēram, veļas mazgātuves u.c.).

Personas ar kustību traucējumiem

Rīga	Pārējā reģiona teritorija
- sociālā darbinieka konsultācijas sociālajā dienestā, - aprūpe mājās, - pavadona, asistenta pakalpojums invalīdiem, - specializētā autotransporta pakalpojums cilvēkiem ar kustību traucējumiem, - dienas un atbalsta centra pakalpojums, - zupas virtuve, - transporta pakalpojumi, - kultūras pasākumu organizēšana, - psiholoģiskās konsultācijas un atbalsts, - asistenta pakalpojumi, - mājokļa, vides pielāgošana, - tehnisko palīgīdzekļu nodrošināšana.	- sociālā darbinieka konsultācijas sociālajā dienestā, - aprūpe mājās, - ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas institūcijas, - sociālās rehabilitācijas programmas, - silto pusdienu piegāde mājās, - pavadona, asistenta pakalpojums personām ar invaliditāti, - specializētā autotransporta pakalpojums personām ar kustību traucējumiem, - dienas un atbalsta centra pakalpojumi, - nepieciešamība pēc informācijas par sociālajiem pakalpojumiem, sociālo palīdzību, - mājokļu un vides pielāgošana, - tehniskie palīgīdzekļu nodrošināšana, - tālākizglītības pakalpojumi, - psiholoģiskās konsultācijas un atbalsts.

Personas ar redzes traucējumiem

Rīga	Pārējā reģiona teritorija
- sociālā darbinieka konsultācijas sociālajā dienestā, - aprūpe mājās, - zupas virtuve, - pavadona, asistenta pakalpojums, - ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas institūcijas, - sociālās rehabilitācijas programmas, - psiholoģiskās konsultācijas un atbalsts, - nepieciešamība pēc informācijas pieejamības, - dienas centru pakalpojumi, - tālākizglītības pakalpojumi, - brīvā laika pavadīšanas aktivitātēs.	- sociālā darbinieka konsultācijas sociālajā dienestā, - aprūpe mājās, - pavadona, asistenta pakalpojums, - dienas un atbalsta centra pakalpojums, - ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas institūcijas, - silto pusdienu piegāde mājās, - sociālās rehabilitācijas programmas, - tālākizglītības pakalpojumi, - psiholoģiskā atbalsta pakalpojumi. <i>Papildus aptaujātie norādīja, ka vēlētos, lai sociālajiem dienestiem būtu plašākas telpas.</i>

Personas ar dzirdes traucējumiem

Rīga	Pārējā reģiona teritorija
- sociālā darbinieka konsultācijas sociālajā dienestā, - aprūpe mājās, - silto pusdienu piegāde mājās, - dienas un atbalsta centra pakalpojumi, - pavadona asistenta pakalpojums, - ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas institūcijas, - saņemot sociālā dienesta pakalpojumus, būtu nepieciešami surdo tulku pakalpojumi (zīmju valoda), - pieejami informatīva satura pakalpojumi, - psiholoģiskās konsultācijas un atbalsts, - kopmītņu mājoklis kā sociālais pakalpojums, - transporta pakalpojumi, - kultūras pasākumi, - palīdzība tehnisko palīgīdzekļu iegādē. <i>Papildus tika norādīts, ka nepieciešams pārskatīt kritērijus sociālās palīdzības un sociālo pakalpojumu piešķiršanā un ka sociālā dienesta darbiniekiem vajadzētu būt iejūtīgākiem un uzlabot attieksmi.</i>	- sociāla darbinieka konsultācijas sociālajā dienestā, - ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas institūcijas, - aprūpe mājās, - silto pusdienu piegāde mājās, - sociālās rehabilitācijas programmas, - dienas un atbalsta centra pakalpojums, - zupas virtuve, - bezdarba mazināšanas pakalpojumi.

Personas ar garīgās attīstības traucējumiem

Rīga	Pārējā reģiona teritorija
- sociālā darbinieka konsultācijas sociālajā dienestā, - dienas un atbalsta centra pakalpojums, - grupu dzīvokļa /mājas pakalpojums, - specializētas darbnīcas pakalpojums, - pavadotāja asistenta pakalpojums, - bezdarba mazināšanas pakalpojumi (atbalstītā darba pakalpojumi), - aprūpe mājās.	- dienas un atbalsta centra pakalpojums, - specializētas darbnīcas pakalpojums, - atbalsta un pašpalīdzības grupas, - bezdarba mazināšanas pakalpojumi (atbalstītā darba pakalpojumi), - sociālās rehabilitācijas programmas.

Bezpajumtnieki

Rīga	Pārējā reģiona teritorija
- sociāla darbinieka konsultācijas sociālajā dienestā, - dienas un atbalsta centra pakalpojums, - zupas virtuve, - patversmju pakalpojumi, - krīzes un konsultatīvo krīzes centru pakalpojumi, - atbalsta un pašpalīdzības grupas, - sociālās mājas, kurās varētu uzturēties arī pa dienu, - kopmītņu tipa mājoklis kā sociālais pakalpojums, - bezdarba mazināšanas pakalpojumi.	- zupas virtuve, - patversmju pakalpojumi (vairākkārtīgi izteikts ierosinājums attīstīt patversmju pakalpojumus kvantitātes un kvalitātes ziņā, - sociāla darbinieka konsultācijas sociālajā dienestā, - bērnunams, - ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas institūcijas, - dienas un atbalsta centra pakalpojums, - krīzes un konsultatīvo krīzes centru pakalpojumi, - patvērums dienas laikā.

Bezdarbnieki

Rīga	Pārējā reģiona teritorija
- sociāla darbinieka konsultācijas sociālajā dienestā, - krīzes un konsultatīvo krīzes centru pakalpojumi, - naktspatversmes, - zupas virtuve, - atbalsta un pašpalīdzības grupas, - dienas un atbalsta centra pakalpojums, - bezdarba mazināšanas pakalpojumi, - pieejami informatīva satura pakalpojumi, - pirmsskolas vecuma iestādes un citi bērnu pieskatīšanas pakalpojumi, - kopmītņu tipa mājoklis kā sociālais pakalpojums. <i>Papildus tika norādīts, ka sociālajā dienestā būtu vēlams ieviest numuriņu sistēmu, lai varētu izkontrolēt rindas kārtību, būtu vēlams mazināt rindas.</i>	- sociāla darbinieka konsultācijas sociālajā dienestā, - zupas virtuve, - patversmju pakalpojumi, - dienas un atbalsta centra pakalpojums, - bezdarba mazināšanas pakalpojumi, - pieejami informatīva satura pakalpojumi, - jurista konsultācijas. <i>Papildus tika norādīts, ka nepieciešams pārskatīt kritērijus sociālās palīdzības un sociālo pakalpojumu piešķiršanā.</i>

No ieslodzījuma vietām atbrīvotās personas

Rīga	Pārējā reģiona teritorija
- sociāla darbinieka konsultācijas sociālajā dienestā un nevalstiskajās organizācijās, - dienas un atbalsta centra pakalpojums - naktspatversme, - zupas virtuve, - bezdarba mazināšanas pakalpojumi, - tālākizglītības pakalpojumi, - jurista pakalpojumi.	- sociāla darbinieka konsultācijas sociālajā dienestā un ārstniecības iestādēs, - zupas virtuve, - patversmju pakalpojumi, - ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas institūcijas, - bērnunams, - pieejami informatīva satura pakalpojumi. <i>Papildus respondenti norādījuši, ka vēlētos, lai sociālie darbinieki maina attieksmi pret viņiem un kļūst ieinteresētāki un iejūtīgāki.</i>

No vardarbības cietušās personas

Rīga	Pārējā reģiona teritorija
- krīzes centra un konsultatīvo krīzes centru pakalpojumi, - sociālā darbinieka konsultācijas sociālajā dienestā, - dienas un atbalsta centra pakalpojumi, - patversmju pakalpojumi, - atbalsta un pašpalīdzības grupas, - sociālās rehabilitācijas programmas, - grupu dzīvokļa /mājas pakalpojumi, kopmītnu tipa mājoklis kā pakalpojums, - bezdarba mazināšanas pakalpojumi, - pieejami informatīva satura pakalpojumi, - psiholoģiskās konsultācijas un atbalsts, - tālākizglītības pakalpojumi, - jurista konsultācijas.	- zupas virtuve, - sociālā darbinieka konsultācijas sociālajā dienestā, - patversmju pakalpojumi, - dienas un atbalsta centra pakalpojumi, - sociālā darbinieka konsultācijas ārstniecības iestādēs, - ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas institūcijas, - sociālās rehabilitācijas programmas, - aprūpe mājās, - pieejami informatīva satura pakalpojumi, - psiholoģiskās konsultācijas un atbalsts, - brīvā laika pavadīšanas aktivitātes.

Personas ar atkarības problēmām

Rīga	Pārējā reģiona teritorija
- sociālā darbinieka konsultācijas sociālajā dienestā, nevalstiskajās organizācijās un ārstniecības iestādēs, - grupu dzīvokļa /mājas pakalpojumi, - dienas un atbalsta centra pakalpojumi, - sociālās rehabilitācijas programmas, - patversmju pakalpojumi, - krīzes centra un konsultatīvo krīzes centru pakalpojumi, - zupas virtuve, - sociālā darbinieka konsultācijas, - aprūpe mājās, - siltu pusdienu piegāde mājās, - atbalsta un pašpalīdzības grupas, - bezdarba mazināšanas pakalpojumi, - sociālās rehabilitācijas pakalpojumi, t.sk. arī palīdzība atkarību ārstēšanā, - pieejami informatīva satura pakalpojumi. - psiholoģiskās konsultācijas un atbalsts, - brīvā laika pavadīšanas aktivitātes. <i>Papildus norādīts, ka pakalpojumu un palīdzības sniegšanas procesā būtu vēlams mazināt birokrātiju.</i>	- sociālā darbinieka konsultācijas sociālajā dienestā, - krīzes centra un konsultatīvo krīzes centru pakalpojums, - palīdzība ar pārtiku, zupas virtuve, - sociālā darbinieka konsultācijas ārstniecības iestādēs, - atbalsta un pašpalīdzības grupas, - patversmju pakalpojumi, - sociālās rehabilitācijas programmas, - dienas un atbalsta centra pakalpojumi, - bezdarba mazināšanas pakalpojumi, - pieejami informatīva satura pakalpojumi, - pakalpojumi atkarības ārstēšanai. <i>Papildus aptaujātās personas uzskata, ka sociālajam dienestam nepieciešams lielāks skaits darbinieku, bet daļa norādījuši, ka vēlētos, lai sociālie darbinieki maina attieksmi pret viņiem un kļūst ieinteresētāki un iejūtīgāki, kā arī sociālajam dienestam būtu jāpārskata kritēriji sociālās palīdzības un sociālo pakalpojumu piešķiršanā.</i>

Jaunieši pēc ārpusģimenes aprūpes

Rīga	Pārējā reģiona teritorija
- sociālā darbinieka konsultācijas sociālajā dienestā, - dzīves vietas nodrošināšanas pakalpojumi - brīvā laika pavadīšanas aktivitātes (piem., kultūras pasākumi). <i>Papildus norādīts, ka jauniešiem pēc ārpusģimenes aprūpes piedāvāto pakalpojumu un palīdzības apjoms būtu jāpalielina.</i>	- sociālā darbinieka konsultācijas sociālajā dienestā, - dažādu ar sadzīvi saistīto pakalpojumu piedāvājums. <i>Papildus tika minēts, ka vēlētos, lai sociālajos dienestos tiktu uzlabota pieņemšanas kārtība (lai mazinātos rindas, lai tiktu ieviesta numuriņu elektroniskā sistēma).</i>

Aprūpes mājās saņēmēji

Rīga	Pārējā reģiona teritorija
- sociālā darbinieka konsultācijas sociālajā dienestā, - aprūpe mājās, - zupas virtuve, - pavadona asistenta pakalpojums, - specializētā autotransporta pakalpojums, - sociālās rehabilitācijas programmas.	- aprūpe mājās, - pavadona asistenta pakalpojums, - siltu pusdienu piegāde mājās, - ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas institūcijas, - sociālā darbinieka konsultācijas sociālajā dienestā, - specializētā autotransporta pakalpojums - sociālās rehabilitācijas programmas.

Ģimenes ar bērnu invalīdu

Rīga	Pārējā reģiona teritorija
- dienas un atbalsta centru pakalpojumi, - pavadona asistenta pakalpojums, - sociālās rehabilitācijas programmas, - specializētā autotransporta pakalpojums, - sociālā darbinieka konsultācijas ārstniecības iestādēs, - aprūpe mājās, - siltu pusdienu piegāde mājās, - zupas virtuve, - sociālā darbinieka konsultācijas sociālajā dienestā, - ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas institūcijas.	- dienas un atbalsta centru pakalpojumi, - sociālā darbinieka konsultācijas sociālajā dienestā, - atbalsta un pašpalīdzības grupas, - pavadona – asistenta pakalpojums, - sociālās rehabilitācijas programmas.

Galvenie secinājumi par sociālo pakalpojumu saņēmēju vajadzībām.

- Sociālo pakalpojumu saņēmēju piecas biežāk norādītās problēmas un/vai situācijas, ar kādām viņi saskārušies pēdējo 12 mēnešu laikā, ir saistītas ar pamatvajadzību nodrošinājumu cilvēka eksistencei. Vēl jāatzīmē, ka problēmas ir savstarpēji pakārtotas un pamatā tas ir naudas līdzekļu trūkums, kas izriet no nodarbinātības jautājuma.
- Apkopotie dati liecina, ka 1/3 no respondentiem ir saņēmuši sociālos pakalpojumus. Pamatā tie ir patversmes un zupas virtuves pakalpojumi, kā arī sociālā darbinieka konsultācijas.
- Gandrīz puse respondentu norāda uz nesaņemtajiem, bet vajadzīgajiem sociālajiem pakalpojumiem. Personas pēc ieslodzījuma ir mērķa grupa, kas pētījumā ir salīdzinoši visvairāk atbildējusi uz šo jautājumu.
- Vairāk kā puse klientu, kas ir personas pēc ieslodzījuma, nav informētas par pieejamajiem sociālajiem pakalpojumiem, lai risinātu pamatvajadzības un saņemtu nepieciešamos pakalpojumus. Aptuveni puse respondentu nesaņem atbalstu no tuviniekiem, bet vēlētos saņemt informāciju par pakalpojumiem pa bezmaksas tālruni vai ar īpašu informatīvo bukletu palīdzību.
- Aptuveni puse mērķa grupas respondentu norāda par nepieciešamajiem sociālajiem pakalpojumiem: saņemt zupas virtuves, dažādu patversmju pakalpojumu (t.sk. naktspatversmes un dienas patvērumus), kā arī saņemt sociālā darbinieka konsultācijas. Daļa no vajadzībām ir saistītas ar pabalstu piešķiršanu materiālā un finansiālā stāvokļa uzlabošanā un sadzīves vadīšanā, kas netiek definēti kā sociālie pakalpojumi.
- Iegūtās informācijas analīze par mērķa grupas sociālo portretu norāda uz to, ka galvenās problēmas personām pēc atbrīvošanas no ieslodzījuma vietām varētu būt saistītas ar nodarbinātību, attiecīgi – ienākumu trūkumu, tāpat izglītības un / vai valsts valodas pārzināšanu, ko pieprasa darba tirgus.

2. IESPĒJAMO RISINĀJUMU RĪGĀ, JŪRMALĀ UN NOVADOS RAKSTUROJUMS

Programmas izstrādes gaitā identificēti RPR sociālo pakalpojumu saņēmēju sociālās atstumtības riska mazināšanas un sociālās atstumtības novēršanas iespējamie risinājumi un analizētas iespējamās alternatīvas. Lai to veiktu, tika organizētas septiņas fokusgrupas, kurās savu viedokli izteica Rīgas plānošanas reģiona sociālo pakalpojumu sniedzēji gan no valsts, gan pašvaldības, gan nevalstiskā sektora un pakalpojumu saņēmēju intereses pārstāvošās organizācijas (detalizētu analīzi skatīties programmas pilnajā versijā). Fokusgrupu mērķis bija noskaidrot dalībnieku viedokli par sociālās atstumtības riskam pakļauto mērķa grupu raksturojajām problēmām un identificēt iespējamus risinājumus sociālo pakalpojumu jomā.

Fokusgrupu dalībnieku nosauktās problēmas un ieteiktie risinājumi Rīgā lielākoties saistījās nevis ar jaunu, pašreiz neesošu sociālo pakalpojumu veidošanu, bet gan ar dažādu sociālo pakalpojumu attīstības virzieniem – **kvantitatīvais** (esošo sociālo pakalpojumu piedāvājuma kvantitātes palielināšana; **specializējošais** (esošo sociālo pakalpojumu specializācija); **izglītojošais** (sociālo pakalpojumu sniegšanā iesaistīto darbinieku tālākizglītība darbam ar konkrētām sociālās atstumtības riskam pakļautām mērķa grupām); **informatīvais** (pieejamas informācijas nodrošināšana par sociālajiem pakalpojumiem); **izpratni veicinošais** (sabiedrības informēšana par dažādām sociālās atstumtības riskam pakļautajām mērķa grupām, viņu specifiskām vajadzībām, ar mērķi veicināt toleranci un savstarpējo sapratni); **kooperatīvais** (dažādu sociālo pakalpojumu sniegšanā iesaistīto iestāžu sadarbības uzlabošana).

Pie sociālajiem pakalpojumiem, kuru kvantitāte būtu jāpalielina, fokusgrupas dalībnieki nosauca:

- dienas un atbalsta centrus, kuros dažādām mērķa grupām būtu iespēja saņemt profesionālu atbalstu un saturīgi pavadīt brīvo laiku;
- patversmes un naktspatversmes ar dažādu labiekārtojuma līmeni un atšķirīgu specializāciju (alkohola atkarīgajiem, agresīvajiem u.tml.), kuras būtu pielāgotas arī personām ar pārvietošanās grūtībām, vai ar citiem funkcionāliem traucējumiem;
- bezdarba mazināšanas pakalpojumus. Piemēram, atbalstītais darbs ne tikai personām ar garīga rakstura traucējumiem, bet arī cilvēkiem ar dzirdes un redzes traucējumiem, bezpajumtniekiem un personām ar citiem funkcionāliem traucējumiem;
- specializētās darbnīcas un dienas nodarbinātības centrus (atbilstošāko profesiju individuāla piemeklēšana un apgūšana) ne tikai personām ar garīga rakstura traucējumiem, bet arī cilvēkiem ar dzirdes un redzes traucējumiem, kā arī personām ar cita veida funkcionāliem traucējumiem;
- institucionālos īslaicīgās uzturēšanās mītnes pakalpojumus līdz diviem mēnešiem gadā ne tikai bērniem – invalīdiem, bet arī personām ar garīga rakstura traucējumiem un personām ar citiem funkcionāliem (multipliem) traucējumiem.

Pie pakalpojumiem, kuros nepieciešams attīstīt specializāciju, fokusgrupas dalībnieki nosauca:

- aprūpes mājās vai pieskatīšanas pakalpojumi, kam nepieciešamas zināšanas par bērna – invalīda aprūpi un mācību kurss aprūpes pakalpojumu nodrošināšanā ģimenes locekļiem un tuviniekiem, kuri kopj personu, kurai nepieciešama palīdzība pašaprūpē un ikdienas darbu veikšanā;
- pavadona – asistenta pakalpojumi, kam nepieciešamas zināšanas par bērna – invalīda, personu ar redzes traucējumiem, personu ar garīga rakstura traucējumiem un cilvēku ar kustību traucējumiem asistēšanu;
- specializētā transporta pakalpojumi, kam nepieciešama īpaša apmācība bērna – invalīda un personu ar kustību traucējumiem apkalpošanā.

Sociālo pakalpojumu sniegšanā iesaistīto darbinieku apmācība ir nepieciešama šādās jomās:

- darbs ar cilvēkiem ar dzirdes traucējumiem;
- darbs ar ģimeni, kurā ir bērns invalīds;
- darbs ar cilvēkiem ar redzes traucējumiem;
- darbs ar personām, kas atbrīvotas no ieslodzījuma;
- regulāra kvalifikācijas celšana, padziļinātas zināšanas darbam ar dažādām mērķa grupām (cilvēkiem ar atkarības problēmām, personām ar garīga rakstura traucējumiem, ar agresīviem ģimenes locekļiem).

Nedaudz atšķirīgi bija piedāvātie risinājumi RPR novados un daļēji arī Jūrmalā, kur atšķirībā no Rīgas, šobrīd ir samērā neliela sociālo pakalpojumu daudzveidība. Līdz ar to, fokusgrupu slaukā tika izvirzīta virkne jaunu sociālo pakalpojumu, līdzās nepieciešamībai saglabāt un pilnveidot jau esošos sociālos pakalpojumus:

- pagastos, priekšpilsētās, lauku teritorijās) izveidot kopienas centrus. Tādējādi tiktu apvienoti dažādi sociālo pakalpojumu veidi, lai iedzīvotāji pēc iespējas tuvu savai dzīvesvietai varētu apmierināt pamatvajadzības (apavi, apģērbs, pārtika, higiēnas pasākumi) un saņemt nepieciešamo speciālistu konsultācijas;
- aprūpe mājās;
- drošības poga;
- mobilās brigādes pakalpojums;
- īslaicīgās uzturēšanās mītnes;

- atelpas brīža pakalpojums un auklīšu dienests;
- brīvā laika pavadīšanas pakalpojumi;
- specializētie dienas centri dažādu mērķa grupu sociālo prasmju attīstīšanai;
- specializētas nometnes;
- atbalstītā darba pasākumi;
- dienas nodarbinātības centri;
- šjirču apmaiņas punkti;
- atbalsta un pašpalīdzības grupas;
- metadona kabinets kā pakalpojums;
- atkarību profilakses centri;
- krīzes centri;
- pusceļa mājas un grupu dzīvokļi;
- veidot komūnas un SOS ciematus;
- jauniešu mājas jauniešiem pēc ārpusģimeņu aprūpes;
- suņu – pavadonų skolas;
- krīzes, uzticības, konsultatīvais un informatīvais tālrunis.

Tā kā daudzi pakalpojumu saņēmēji bija norādījuši, ka nevar nokļūt līdz dažādu pakalpojumu saņemšanas vietām un sabiedriskām norisēm, jo nevar atļauties transporta izdevumus, vide nav pielāgota viņu specifiskajiem funkcionālajiem traucējumiem vai arī transporta infrastruktūra nav attīstīta tuvu viņu dzīvesvietai, tika ierosināts attīstīt arī specializētā transporta pakalpojumus.

Sociālo pakalpojumu sniedzēji norādīja uz sabiedrībā bieži vien pastāvošajiem stereotipiem, noraidošo attieksmi, vienaldzību vai zināšanu trūkumu par dažādu iedzīvotāju grupu specifiskām vajadzībām, kas bieži liedz klientiem integrēties darba tirgū un sabiedrībā, tika minēts, ka būtiski ir veidot sabiedrības izglītošanas kampaņas.

Lai pilnveidotu sociālo pakalpojumu sniedzēju darbinieku darba kvalitāti, tika ierosināts attīstīt specifiskas mācību programmas, prasmju attīstīšanas darbnīcas, kā arī attīstīt supervīziju kā pakalpojumu.

3. ALTERNATĪVO SOCIĀLO PAKALPOJUMU RISINĀJUMI

Ņemot vērā fokusgrupu rezultātā identificētos dažādu mērķa grupu klientu problēmu risinājumus, kā arī Latvijas valsts, t.sk., RPR sociālekonomiskās attīstības tendences šobrīd un perspektīvas nākotnē līdz 2016.gadam, kā atbilstošākais modelis sociālo pakalpojumu attīstībā tiek atzīts jaukta tipa modelis (A un B variants).

Jauktais alternatīvo pakalpojumu attīstības modelis A tiek realizēts trīs līmeņos – reģiona, pašvaldības un pašvaldības teritoriālās vienības līmenī.

Reģiona līmenī tiek izveidots RPR sociālo pakalpojumu koordinators vai šīs funkcijas tiek nodotas kādai esošai iestādei. Koordinators funkcijas ir šādas:

- regulāri izvērtēt pašvaldību pieprasījumu pēc sociālajiem pakalpojumiem;
- regulāri izvērtēt esošo pakalpojumu piedāvājumu;
- uzturēt datu bāzi par esošajiem sociālo pakalpojumu sniedzējiem, pakalpojumu saturu, pakalpojumu aktuālajām cenām, brīvajām klientu vietām vai rindām uz sociālā pakalpojuma saņemšanu (ja attiecināms), katras pašvaldības pieprasījumu pēc pakalpojumiem īstermiņā, vidējā termiņā un ilgtermiņā;
- izvirzīt kvalitātes prasības visiem reģionā sniegtajiem pakalpojumiem un nodrošināt pakalpojumu kvalitātes uzraudzību, t.sk. arī regulāri izvērtēt pakalpojumu saņēmēju apmierinātību ar saņemtajiem pakalpojumiem un identificēt pakalpojumu pilnveides iespējas;
- organizēt reģiona iedzīvotāju izglītošanas kampaņas par dažādām sociālajām problēmām un pieejamajiem pakalpojumiem reģionā;
- organizēt sociālo pakalpojumu sniedzēju speciālistu iesaisti profesionālās pilnveides apmācībās atbilstoši aktuālajām mācību vajadzībām.

Koordinatora funkciju nodrošināšanai nepieciešamas administratīvās izmaksas. Klients vēršas savas dzīvesvietas sociālajā dienestā, lai saņemtu sociālo pakalpojumu.

Pašvaldības līmenī pati pašvaldība īsteno vai pērk attiecīgos modeļi attēlotos sociālos pakalpojumus no NVO sava novada teritorijas ietvaros, kā arī izvirza kvalitātes prasības katram pakalpojumam un uzrauga pakalpojumu kvalitāti. Pašvaldība regulāri izvērtē un regulē modeļi attēloto pakalpojumu pieprasījumu un piedāvājumu (nosaka, kādus un cik pakalpojumus tā sniegs/pirks). Pakalpojumi pieejami iedzīvotājiem, kas deklarējušies attiecīgās pašvaldības teritorijā, tāpēc klients vēršas savas dzīvesvietas sociālajā dienestā, lai saņemtu attiecīgo sociālo pakalpojumu. Arī šajā modeļa līmenī pašvaldībai līdzās attiecīgo pakalpojumu attīstībai ir jānodrošina iedzīvotāju izglītošanas kampaņas par dažādām sociālajām problēmām un pieejamajiem pakalpojumiem pašvaldībā. Savukārt, pašvaldībā jābūt nodrošinātai iespējai attiecīgo sociālo pakalpojumu sniedzēju speciālistiem iesaistīties profesionālās pilnveides apmācībās atbilstoši aktuālajām vajadzībām, kā arī saņemt supervīzijas.

Pakalpojumu koordinēšanai netiek plānotas atsevišķas administratīvās izmaksas.

Pašvaldības teritoriālās vienība tiek saprasta kā attiecīgās pašvaldības pagasts, priekšpilsēta vai lauku teritorija (definējums attiecas arī uz nākamo modeli). Šajā līmenī katrā attiecīgajā pašvaldības teritoriālajā vienībā tās iedzīvotājiem jābūt pieejamam kopienas centram, kurā esošos pakalpojumus nosaka un koordinē pati pašvaldība saskaņā ar vietējo iedzīvotāju vajadzībām un teritorijas specifiku (pagastu gadījumā - pārvalde) – vai nu nodrošina pakalpojumu pati vai pērk pakalpojumu no pakalpojumu sniedzēja. Lai saņemtu kopienas centra pakalpojumus, klients vēršas tieši kopienas centrā vai pie sociālā dienesta sociālā darba speciālista.

Pakalpojuma koordinēšanai netiek plānotas atsevišķas administratīvās izmaksas.

Jauktais alternatīvo pakalpojumu attīstības modelis B tiek realizēts četros līmeņos – reģiona, pašvaldības apvienības, pašvaldības un pašvaldības teritoriālās vienības līmenī.

Reģiona līmenī tiek izveidots RPR sociālo pakalpojumu koordinators vai šīs funkcijas tiek nodotas kādai esošai iestādei. Koordinatora funkcijas ir šādas:

- regulāri izvērtēt pašvaldību pieprasījumu pēc pakalpojumiem;
- regulāri izvērtēt esošo pakalpojumu piedāvājumu;
- uzturēt datu bāzi par esošajiem pakalpojumu sniedzējiem, pakalpojumu saturu, pakalpojumu aktuālajām cenām, brīvajām klientu vietām vai rindām uz pakalpojuma saņemšanu (ja attiecināms), katras pašvaldības pieprasījumu pēc pakalpojumiem īstermiņā, vidējā termiņā un ilgtermiņā;
- izvirzīt kvalitātes prasības visiem reģionā sniegtajiem pakalpojumiem un nodrošināt pakalpojumu kvalitātes uzraudzību, t.sk. arī regulāri izvērtēt pakalpojumu saņēmēju apmierinātību ar saņemtajiem pakalpojumiem un identificēt pakalpojumu pilnveides iespējas;
- organizēt reģiona iedzīvotāju izglītošanas kampaņas par dažādām sociālajām problēmām un pieejamajiem pakalpojumiem reģionā;
- organizēt sociālo pakalpojumu sniedzēju speciālistu iesaisti profesionālās pilnveides apmācībās atbilstoši aktuālajām mācību vajadzībām.

Ja ir nepieciešamība pēc konkrēta reģiona līmeņa pakalpojuma konkrētam klientam, tad pašvaldība līdzīgi kā iepriekšējos modeļos, sazinās ar koordinatoru un noskaidro potenciālo pakalpojuma sniedzēju, cenu un citu informāciju atbilstoši konkrētajām vajadzībām, un organizē pakalpojuma pirkšanu no attiecīgā pakalpojuma sniedzēja. Lai saņemtu pakalpojumus, klients vēršas savas dzīvesvietas sociālajā dienestā.

Koordinatora funkciju nodrošināšanai nepieciešamas administratīvās izmaksas.

Pašvaldību apvienības līmenī pašvaldības pēc brīvas izvēles vienojas par viena vai vairāku attiecīgo pakalpojumu sniegšanu vai finansēšanu un par katra pakalpojuma sniegšanu var vienoties dažādas pašvaldības. Līdzīgi kā citos modeļos, pašvaldību vienošanās tiek juridiski noformēta uz noteiktu pakalpojuma sniegšanas laiku (kamēr ir visu iesaistīto pušu veiksmīga un rezultatīva sadarbība un kamēr ir pieprasījums pēc kopīgi nodrošinātā pakalpojuma). Noslēdzot vienošanos, pašvaldības vienojas arī par kvalitātes prasībām attiecībā uz kopā sniedzamajiem pakalpojumiem un nosaka pakalpojumu kvalitātes uzraudzības kārtību, t.sk. pakalpojumu saņēmēju apmierinātības ar saņemtajiem pakalpojumiem izvērtēšanas un pakalpojumu pilnveides iespēju identificēšanas kārtību. Pašvaldību vienošanās izpildei netiek plānotas atsevišķas administratīvās izmaksas, tāpēc klients vēršas savas dzīvesvietas sociālajā dienestā, lai saņemtu nepieciešamo sociālo pakalpojumu.

Arī šajā modeļi pašvaldībām būtu jāorganizē attiecīgo pašvaldību iedzīvotāju izglītošanas kampaņas par konkrētām sociālajām problēmām un pašvaldību apvienības pieejamajiem pakalpojumiem un pašvaldības ir atbildīgas par attiecīgo sociālo pakalpojumu sniedzēju speciālistu iesaisti profesionālās pilnveides apmācībās, atbilstoši profesionālās darbības specializācijai.

Pašvaldības līmenī pašvaldība pati īsteno vai pērk attiecīgos modeļi attēlotos pakalpojumus no nevalstiskā/privātā sektora savas teritorijas ietvaros, kā arī izvirza kvalitātes prasības katram pakalpojumam un uzrauga pakalpojumu kvalitāti. Pašvaldība izvērtē un regulē modeļi attēloto pakalpojumu pieprasījumu un piedāvājumu un nodrošina pakalpojumu pieejamību iedzīvotājiem, kas deklarējušies attiecīgās pašvaldības teritorijā (klientam jāvēršas savas dzīvesvietas sociālajā dienestā). Paralēli sociālo pakalpojumu attīstībai, pašvaldībai ir jānodrošina iedzīvotāju izglītošanas kampaņas par dažādām sociālajām problēmām un pieejamajiem pakalpojumiem pašvaldībā.

Pašvaldībā nodrošina attiecīgo sociālo pakalpojumu sniedzēju speciālistiem iesaistīties profesionālās pilnveides programmās un saņemt supervīzijas.

Pakalpojumu koordinēšanai netiek plānotas atsevišķas administratīvās izmaksas.

Pašvaldības teritoriālās vienības līmenī, katrā attiecīgajā pašvaldības teritoriālajā vienībā, iedzīvotājiem jābūt pieejamam kopienas centram. Kopienas centrā esošos pakalpojumus nosaka un koordinē pati pašvaldība, saskaņā ar vietējo iedzīvotāju vajadzībām un teritorijas specifiku (pagastu gadījumā – pārvalde), vai nu nodrošina pakalpojumu pati vai pērk pakalpojumu no pakalpojumu sniedzēja. Pakalpojuma koordinēšanai netiek plānotas atsevišķas administratīvās izmaksas.

Lai saņemtu kopienas centra pakalpojumus, klients vēršas tieši kopienas centrā vai pie sociālā dienesta sociālā darba speciālista.

Programmas izstrādes gaitā tika secināts, ka sociālos pakalpojumus nosacīti var iedalīt organizatoriskajos līmeņos. Organizatoriskais līmenis ir teritorija vai teritorijas daļa, kurā pašvaldība plāno sniegt konkrēto pakalpojumu un apkalpot šīs teritorijas vai teritorijas daļas iedzīvotājus.

1. **Vietējā teritoriālā vienība.** Šādas teritoriālās vienības esamību un lielumu nosaka pašvaldība, ņemot vērā pašvaldības teritorijas apdzīvotību, iedzīvotāju blīvumu un sociālo raksturojumu. Lielajās pilsētās šāda vienība var būt mikrorajons, mazākās pilsētās – rajons, novados pagasts, ciems. Šajā teritoriālajā vienībā minimāli nepieciešamais pakalpojuma veids ir kopienas centrs, kurā ir iespējas saņemt sociālā darba speciālistu un citu speciālistu konsultācijas, veikt kopienas darbu – brīvprātīgo darba organizācija, sadarbība ar nevalstiskajām organizācijām, pašpalīdzības organizēšana – un pielietot grupu darba metodes. Kopienas centra idejas priekšrocība ir tā, ka, atkarībā no vietējo iedzīvotāju vajadzībām, kopienas centrā pieejamie pakalpojumi un telpu izmantošanas nolūks mainās, ir elastīgs. Pārējie sociālie pakalpojumi ir pieejami tādā pašā apmērā un kārtībā, kā pārējiem pašvaldības iedzīvotājiem.
2. **Pašvaldības līmeņa pakalpojumi** ir tādi pakalpojumi, kuru organizatoriskais centrs ir pašvaldība vai tās izveidota iestāde (sociālais dienests), un sociālā pakalpojuma plānošanas un sniegšanas teritorija ir visa pašvaldība. Pašvaldības līmeņa sociālais pakalpojums ir pieejams visiem pašvaldības iedzīvotājiem, neatkarīgi no dzīvesvietas atrašanās pašvaldībā. Pie pašvaldības līmeņa pakalpojumiem pieder tādi pakalpojumi, kurus pašvaldība nodrošina visā pašvaldības teritorijā, vai arī pakalpojuma raksturs un sniegšanas veids pieļauj pakalpojuma saņemšanu arī attālu no klienta dzīvesvietas, bet pašvaldības teritorijas robežās.
3. **Vairāku pašvaldību līmeņa pakalpojumi** ir tādi pašvaldības līmeņa sociālie pakalpojumi, kuru sniegšana tikai vienas pašvaldības iedzīvotājiem nav lietderīga un ekonomiski izdevīga, jo vienā pašvaldībā ir mazs attiecīgo klientu skaits, tomēr pakalpojuma sniegšana Rīgas plānošanas reģiona līmenī būtu pārāk ierobežojoša dēļ attāluma līdz dzīvesvietai. Par šāda līmeņa pakalpojumu attīstīšanu un sniegšanu iedzīvotājiem vairākas pašvaldības vienojas brīvprātīgi, izvērtējot iespējamo klientu skaitu, pašvaldību finanšu iespējas un infrastruktūru.
4. **RPR līmeņa pakalpojumi** ir tādi pakalpojumi, kuru sniegšana tikai vienas pašvaldības iedzīvotājiem nav lietderīga un ekonomiski izdevīga, jo vienā pašvaldībā ir mazs attiecīgo klientu skaits, vai arī pakalpojuma raksturs nosaka, ka sociālā pakalpojuma sniedzēja atrašanās vietai tuvu klienta dzīvesvietai vai sociālā pakalpojuma sniegšanas vietai nav būtiska nozīme vai ierobežojums klientiem. Šādu sociālo pakalpojumu attīstīšanai ir nepieciešama centralizēta koordinācija, novērtējot iespējamo sociālo pakalpojumu saņēmēju skaitu visā Rīgas plānošanas reģionā un nosakot sociālā pakalpojuma nepieciešamību.

Svarīgi atcerēties, ka alternatīvo sociālo pakalpojumu risinājumi jauktā tipa modeļos ir saistīti ar Rīgā un Jūrmalā un novados izstrādātajiem vietējiem plānošanas dokumentiem (modeļus skat. pielikumā). Tā, piemēram, **Rīgā** plānotie pakalpojumi un pasākumi paredz daudzpusīgu sociālo pakalpojumu attīstību, nodrošinot jauniešu pēc ārpusģimenes aprūpes integrāciju sabiedrībā paredzot pusceļa māju un grupu māju izveidi, savukārt personām ar īpašām vajadzībām un veciem cilvēkiem paredzēti tādi pakalpojumi kā kopienas centri katrā pagastā, kā arī dienas aprūpes centru izveide, mobilās brigādes pakalpojums, specializētās darbnīcas un citi alternatīvi sociālie pakalpojumi. Programmas ietvaros paredzēts izveidot dienas aprūpes centru personām ar demenci Rīgas pašvaldībā, kā arī pilnveidot pavadoņa asistenta pakalpojumu personām ar funkcionāliem traucējumiem. Vienlaikus Programma paredz arī pilnveidot patversmes pakalpojumu – Vidzemes priekšpilsētā (Juglā) naktspatversme vīriešiem, Pārdaugavā, Ziemeļu rajonā vai Vidzemes priekšpilsētā dienas centrs bezpajumtniekiem. Plānots arī ieviest higiēnas centra pakalpojumu, kur bezpajumtniekiem būtu iespējams nomazgāties, saņemt humānās palīdzības apģērbu un citus higiēnas pakalpojumus.

Savukārt, Jūrmalā un novados plānotie alternatīvie sociālie pakalpojumi ir saistīti esošā novada mērķa grupu sociālajām problēmām un vajadzībām, kā arī attiecīgā novada Attīstības programmām.

Ādažu novada Attīstības programmā izvirzītie uzdevumi atbilst Programmā plānotajiem alternatīviem pakalpojumiem. Programmā plānota dienas atbalsta centru izveide novadā, kā arī Kopienas centra izveide pagastos, kur būs iespēja saņemt dienas centra pakalpojumus dažādām mērķa grupām, atbilstoši pagasta iedzīvotāju vajadzībām. Vienlaikus Programmā ir plānota grupu dzīvokļa izveide, kā arī pasākumi ģimeņu sociālās funkcionēšanas veicināšanai, piemēram, dienas atbalsta centrs Ādažu novadā, Kadagas ciematā. Šajā novadā nepieciešams dienas aprūpes centrs bērniem ar invaliditāti, grupu dzīvoklis un ģimenes atbalsta centrs.

Salas un Babītes teritorijas plānojumā izvirzītie uzdevumi atbilst Programmā plānotajiem alternatīviem pakalpojumiem, tādējādi šajā novadā nepieciešams atvērt dienas centru. **Carnikavas novadā** nepieciešama kopienas centra izveide, kurā būs iespēja saņemt arī dienas centra pakalpojumus dažādām mērķa grupām atbilstoši pagasta iedzīvotāju vajadzībām. Vienlaikus programmā ir plānota sociālā aprūpes centra izveide, dienas centrs jauniešiem un krīzes centrs.

Garkalnes novada telpiskās attīstības programmas 2009.–2021.gadam izvirzīto uzdevumu ietvaros paredzēta sociālo māju celtniecība un dienas centru izveide Upesciemā (pensijas vecuma cilvēkiem un jauniešiem brīvā laika pavadīšanai).

Kandavas novada attīstības programmā izvirzītie uzdevumi atbilst Programmas izstrādes mērķim – nodrošināt vienlīdzīgas iespējas saņemt sociālos pakalpojumus un iedzīvotāju vajadzībām atbilstošus sociālos pakalpojumus, attīstot jaunas sociālo pakalpojumu formas un pilnveidojot esošos. Programmā plānotās aktivitātes veidos labvēlīgus priekšnosacījumus nodarbinātības veicināšanai personām ar funkcionāliem traucējumiem, personām pēc ieslodzījuma, ģimenēm ar bērniem un citām mērķa grupām, kā arī veicinās sociālās aprūpes pakalpojumu pieejamību, nodrošinot iedzīvotājiem iespējas saņemt specializētā transporta pakalpojumus, pavadona-asistenta pakalpojumus, aprūpes mājās pakalpojumu un citus sociālos pakalpojumus dzīvesvietā.

Ķeguma novada teritorijas plānojumā plānots attīstīt specializēto darbnīcu, atbalstītā darba pakalpojumu personām ar funkcionāliem traucējumiem ar mērķi sekmēt minētās mērķa grupas nodarbinātību. Vienlaikus programmā ir paredzētas dažādas aktivitātes bezdarbnieku kapacitātes stiprināšanai – atbalsta un pašpalīdzības grupas, datu bāzes izveide ar vakantajām darba vietām novadā. Programmā ir apzinātas sociālā darba speciālistu mācību vajadzības un nepieciešamās specializācijas virzieni. Savukārt, lai uzlabotu pamatprasmju līmeni sociāli atstumto iedzīvotāju grupām, Programmā ir paredzēti tādi sociālie pakalpojumi kā dienas aprūpes/atbalsta centri sociāli atstumto iedzīvotāju grupām, kur sociālā darba speciālisti īsteno sociālo prasmju pilnveides programmas, kā arī Programma paredz atbalsta un izglītojošas grupas minētajām mērķa grupām, piemēram, jaunajām māmiņām ar zemām dzīves prasmēm, jauniešiem pēc ārpusģimenes aprūpes nodrošināt ģimenes asistenta pakalpojumu, bērnu pieskatīšanas centra pakalpojumu. Tāpat arī paredzētas pusceļa mājas, komūnas un grupu mājas.

Ķekavas pagastā jāattīsta dažādu patversmju pakalpojumi, jāatver higiēnas centrs, jānodrošina mobilās brigādes pakalpojums, specializētais dienas centrs ielu bērniem. Nepieciešams nodrošināt krīzes centra no vardarbības cietušām personām darbību, atvērt dienas aprūpes centru personām ar funkcionāliem traucējumiem, kā arī piedāvāt dažādas aktivitātes, lai veicinātu nepilngadīgo māmiņu bērnu audzināšanas prasmju apguvi, sekmētu izglītības ieguvu un nodarbinātību. Programmā ir plānots ģimenes asistenta pakalpojums, krīzes istabas un krīzes centrs, daudzfunkcionāls sociālās rehabilitācijas centrs un citi pakalpojumi ar mērķi sniegt sociālo un psiholoģisko atbalstu.

Limbažu novada attīstības programmas projekts atbilst Programmas alternatīvu ietvaros plānotajiem pakalpojumiem un tajā paredzēts nodrošināt patversmi un krīzes istabu, izveidot aprūpes mājās biroju, kuri nodrošinātu un koordinētu aprūpes mājās pakalpojumu pagastā, kā arī krīzes centru dažādām mērķa grupām, t.sk. ģimenēm ar bērniem. Programma paredz piedāvāt arī atbalsta un izglītojošas grupas dažādām mērķa grupām, piemēram, jaunajām māmiņām ar zemām dzīvesprasmēm, jauniešiem pēc ārpusģimenes aprūpes, personām ar funkcionāliem traucējumiem u.c.

Mālpils novada teritorijas plānojuma 2008.–2020.gadam grafiskā daļa atbilst Programmas alternatīvu ietvaros plānotajiem pakalpojumu mērķim nodrošināt iedzīvotājiem iespējas saņemt viņu vajadzībām atbilstošus un daudzveidīgus sociālos pakalpojumus. Šajā novadā nepieciešams izveidot sociālo kompleksu – dienas centru, servisa dzīvokli, patversmi 10 vietām, zupas virtuvi un izveidot rehabilitācijas centru personām ar īpašām vajadzībām. Jāattīsta aprūpes mājās dienesta pakalpojumi, lai nodrošinātu vecu un nespējīgu cilvēku aprūpi mājās, viņiem pieņemamā vidē.

Mārupes novada attīstības programma atbilst Programmas alternatīvu ietvaros plānotajiem pakalpojumiem: dienas aprūpes centru pakalpojumu izveide, pavadona – asistenta pakalpojums, specializētās darbnīcas, pusceļa mājas, aprūpe mājās un citi pakalpojumi. Programmā arī plānots nodrošināt naktspatversmes pakalpojumu un pusceļa mājas pakalpojumu bezpajumtniekiem t.sk. bezdarbniekiem.

Ogres novada sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības attīstības koncepcijas ietvaros paredzēts izveidot specializētās darbnīcas un iekārtot dienas centru veciem ļaudīm ar demenci. Nepieciešams paplašināt Dienas centru "Saime" un iekārtot grupu dzīvokļus.

Olaines pilsētas attīstības programma un **Jaunolaines** attīstības programma atbilst Programmas alternatīvu ietvaros plānotajiem pakalpojumiem: aprūpes mājās pakalpojuma nodrošināšana un attīstība (darbinieku apmācība darbā ar bērniem invalīdiem, personām ar garīga rakstura traucējumiem), drošības pogas pakalpojuma ieviešana. Savukārt alternatīvo pakalpojumu attīstība **Olaines novada** teritorijā sasaucas ar mērķiem un rezultātiem – izstrādāt daudzveidīgu alternatīvo sociālos pakalpojumu attīstības modeļus laikam no 2010. līdz 2016.gadam, balstoties uz Rīgas plānošanas reģionā dzīvojošo sociālās atstumtības riskam pakļauto personu pieprasījuma pēc alternatīvajiem sociālajiem pakalpojumiem un pašvaldībās esošo sociālo pakalpojumu piedāvājuma analīzi.

Ropažu novadā nepieciešams attīstīt un palielināt sociālā dienesta kapacitāti – piedāvāt mācību programmas darbinieku specializācijai darbā ar sociālās atstumtības riskam pakļautām mērķa grupām: darbā ar personām pēc ieslodzījuma, personām ar atkarības problēmām, personām ar funkcionāliem traucējumiem.

Salacgrīvas pilsētas ar lauku teritoriju attīstības programma atbilst Programmas alternatīvu ietvaros plānotajām aktivitātēm. Programmā paredzēts nodrošināt patversmes pakalpojumus, higiēnas centru ar iespējām izmantot veļas mašīnu, silto

pusdienu piegādi. Kopienas centra izveide katrā nodrošinās iespēju saņemt sociālos pakalpojumus pēc iespējas tuvu klienta dzīves vietai. Kopienas centrā būs iespējams saņemt arī dienas aprūpes/atbalsta centra pakalpojumu, krīzes istabas pakalpojumu, kur pēc būtības ir īstermiņa patvērums krīzes situācijā nonākušām personām, t.sk., no vardarbības cietušiem bērniem. Programmā plānota dienas centra bērniem paplašināšana Korģenē un Svētciemā (lietderīga brīvā laika pavadīšana, vispusīgas, radošas attīstības veicināšana, sociālo funkcionēšanas spēju uzlabošana un sociālās problēmas risināšana).

Siguldas novada attīstības programma atbilst Programmas alternatīvu ietvaros plānotajām aktivitātēm izveidot pakalpojumus ar mērķi veidot veselīgu un ģimenes attīstībai labvēlīgu sociālo un ekonomisko vidi. Īpaša uzmanība pievēršama jaunajām ģimenēm un ģimenēm ar bērniem, lai novērstu iespēju tām nonākt iespējamā krīzes situācijā, kā arī, lai sniegtu atbalstu krīzes situācijā. Programmā paredzēts nodrošināt dienas atbalsta centra pakalpojumu bērniem un jauniešiem, ģimenes asistenta pakalpojumu, bērnu pieskatīšanas centrus, atbalsta, pašpalīdzības un izglītojošas grupas ģimenēm ar bērniem. Programma paredz izveidot novada teritorijā ilgstošas sociālās aprūpes institūciju un specializētās darbnīcas personām ar funkcionāliem traucējumiem.

16.12.2009. protokols Nr. 16 "Par **Stopiņu novada** Teritoriālo plānojumu grozījumu apstiprināšanu" atbilst Programmas alternatīvu ietvaros plānotajiem pakalpojumiem. Programmā ir plānoti sociālās rehabilitācijas pakalpojumi personām pēc ieslodzījuma – pusceļa mājas izveide un sniegt atbalstu nevalstisko organizāciju darbībai, kas arī atbilst Stopiņu pagasta attīstības plānojumam.

Tukuma novadā paredzēts izveidot un attīstīt sociālo centru. Centrā tiks nodrošināti sociālie pakalpojumi invalīdiem, personām bez dzīvesvietas, personām, kas atgriezušās no ieslodzījuma, bērniem un sievietēm, kas cietušas no vardarbības, jauniešu centrs un pensionāru dienas centrs. Šajā novadā nepieciešams izveidot ģimenes atbalsta centru (krīzes centrs, bērnu naktspatversme), veicināt nodarbinātību attīstošus pasākumi sociāli mazaizsargātajām grupām, kā arī atvērt pusceļa māju personām pēc ieslodzījuma.

4. REZULTĀTU NOVĒRTĒŠANAS UN UZRAUDZĪBAS KĀRTĪBA

Vispārīgie jautājumi

1. Atbildīgā iestāde par RPR sociālo pakalpojumu attīstības programmas alternatīviem sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas pakalpojumiem 2010.–2016.gadam (turpmāk – programma) īstenošanas rezultātu novērtēšanu un uzraudzību ir RPR administrācija kā RPR izpildinstitūcija.
2. Programmas īstenošanas rezultātu novērtēšanas un uzraudzības mērķis ir nodrošināt informatīvo un analītisko pamatu programmas rezultātu kvantitatīvai un kvalitatīvai izvērtēšanai.
3. Programmas īstenošanas rezultātu novērtēšanas un uzraudzības uzdevumi:
 - regulāri un sistemātiski vākt, apkopot un analizēt kvantitatīvu un kvalitatīvu informāciju par reģiona teritorijās īstenotajām aktivitātēm un pasākumiem programmas rezultātu sasniegšanai;
 - identificēt pozitīvas/negatīvas pārmaiņas un to cēloņus reģiona teritorijās dzīvojošo sociālās atstumtības riskam pakļauto personu sociālās iekļaušanas procesā;
 - regulāri un sistemātiski izvērtēt programmas sasniegtos rezultātus un veikt nepieciešamos grozījumus plānotajos rezultatīvajos rādītājos;
 - nodrošināt šīs informācijas publisku pieejamību, lai sekmētu vienotu un vispusīgu informētību par reģiona sociālo pakalpojumu attīstību;
 - izstrādāt priekšlikumus RPR sociālo pakalpojumu attīstības efektivitātes paaugstināšanai un programmas ieviešanas pilnveidei.
4. Programmas īstenošanas rezultātu novērtēšanas un uzraudzības datu pamatavots ir RPR no 2010.–2016.gadam īstenoto programmā iekļauto sociālo pakalpojumu attīstības projektu datu bāze, par kuras datu kvalitāti un savlaicīgu datu ievadi ir atbildīga RPR administrācija.
5. Programmas īstenošanas rezultātu novērtēšanas un uzraudzības datu ieguvei RPR administrācija izmanto RPR pašvaldību iesniegto informāciju par to teritorijās īstenotajiem projektiem, kas devuši ieguldījumu programmas rezultātu sasniegšanā.

5. FINANŠU IZSTRĀDES VADLĪNIJAS SOCIĀLAJIEM PAKALPOJUMIEM

Nodalā sniegts alternatīvo sociālo pakalpojumu īstenošanai nepieciešamā finansējuma plānojuma skaidrojums, kura aprēķinus var skatīties programmas pilnajā versijā. Galvenās aprēķinu vadlīnijas ir šādas:

- Aprēķinos tika ņemti vērā Rīgas pilsētas rezultatīvie rādītāji. Novados katra pakalpojuma izmaksas var būt atšķirīgas. Izmaksas ir atkarīgas no klientu skaita, infrastruktūras, telpu pieejamības, novada finanšu iespējām utt. Rīga ņemta par pamatu, jo jau 2009.gadā, kā arī līdz tam, galvaspilsētā ir tikuši īstenoti visi no modeļos plānotajiem pakalpojumiem, izņemot kopienas centra pakalpojumu, tādējādi rodot pamatu par iespējamām, reālajām pakalpojuma izmaksu prognozēm.
- Komunālo maksājumu aprēķinos tika ņemti vidējie tarifi Rīgā Apkure Ls 1.00/m², komunālie maksājumi Ls 1.1/m²
- Telpu nomas maksa Ls 2.00/m²
- Kancelejas preces aprēķināja Ls 4.00 uz vienu darbinieku/klientu.
- Ēdināšanas izmaksas – Ls 1.50 dienā vienam klientam.
- Inventāra izmaksas - vidējās preču cenas mazumtirdzniecībā.
- Pamatlīdzekļu izmaksas - vidējās preču cenas mazumtirdzniecībā.
- Darbaspēka izmaksas- vidēji Ls 300.00- Ls 500.00 mēnesī uz vienu darbinieku.
- Sociālās izmaksas – 24.09% no darba samaksas.
- Sakaru izmaksas – vidēji Ls 10.00 – Ls 15.00 uz vienu darbinieku mēnesī.
- Atsevišķos gadījumos par pakalpojuma cenu tika pieņemta Rīgas Sociālā dienesta apmaksātā pakalpojuma cena, t.i., aprūpes mājas pakalpojumam un drošības pogas pakalpojumam.
- Pakalpojumu tāmēs nav ņemts vērā darbinieku tālākizglītības izmaksas (kursi, semināri, komandējumi) un supervīzijas.
- Pakalpojumu tāmes skatāmas programmas pilnajā versijā atsevišķā pielikumā MS Excel formātā katram pakalpojumam atsevišķi, izņemot 22.pakalpojumu „Sociālās rehabilitācijas un motivācijas programmas”, kuram tāmi nav iespējams izveidot, jo programmā plānotie pasākumi ir ļoti specifiski un individuāli katrā konkrētajā klienta sociālās situācijas un pašvaldību iespēju gadījumā. Aptuvenās pakalpojuma cenas noteikšanas metode skaidrota šajās vadlīnijās.

Kopienas centrs

Aprēķinā tika pieņemts, ka vidēji gadā tiks apkalpoti 400 klienti. Darbinieku skaits 5, ar vidējo algu Ls 400.00. Telpu platība – 600m². Sakaru pakalpojumi Ls 1000.00, komunālie maksājumi un apsaimniekošana Ls 10220.00, telpu īre Ls 14400.00.

2010. gadā paredzēts iegādāties inventāru Ls 28000.00 apmērā un pamatlīdzekļus Ls 25000.00 apmērā. Nākamajos gados pamatlīdzekļus nav plānots pirkt. Inventāru nākamajos gados iegādāsies pēc nepieciešamības.

Nometnes

Aprēķinā tika pieņemts, ka vidēji gadā tiks apkalpoti 240 klienti. Tiks rīkotas 8 nometnes, kurās piedalīsies 30 dalībnieki (5 no tiem būs organizatori). Inventāru plānots atjaunot uz katru nometni, bet tikai tik daudz, lai tā iegāde nepārkāptos ar iepriekšējo nometni. Katrā nometnē pārtikai paredzēts Ls 1000.00, transporta nomai uz katru nometni plānoti Ls 350.00 un inventāra nomai plānoti Ls 600.00.

Auklīšu dienests, bērnu aprūpe mājās

Aprēķinos pieņemts, ka vidēji gadā šo pakalpojumu izmantos 200 klienti. Telpu platība 200m². Darbinieku skaits -50. Vidējā darba alga Ls 300.00.

2010. gadā plānotais inventārs Ls 3000.00, mācību līdzekļi Ls 3000.00, saimniecības preces Ls 6000.00 apmērā. Katram novadam var būt atšķirīgas transporta izmaksas, ko nosaka attiecīgā novada infrastruktūra.

Atkarības profilakses pasākumi

Aprēķinā tika pieņemts, ka vidēji gadā tiks apkalpoti 150 klienti. Darbinieku skaits – 2. Atlīdzība Ls 3120.00. Telpu platība – 120m², telpu īre Ls 2942.00.

Ls 80000.00 paredzēti dažādu atkarības profilakses pasākumu programmu īstenošanai (4-6 programmas gadā), t.sk. atalgojums pieaicinātajiem speciālistiem, kancelejas preces, inventārs utt.

Mobilā brigāde

Aprēķinā tika pieņemts, ka vidēji gadā tiks apkalpoti 670 klienti. Lai šo pakalpojumu nodrošinātu būs nepieciešams īrēt 1 transporta līdzekli (Ls 400.00 mēnesī). Darbinieku skaits 6. Transportam noteikts nobraukuma limits 2500km/mēnesī (Ls 200.00). Iekļauta KASKO un OCTA apdrošināšana un tehniskā apskate.

Apmaksātas 50m² lielas telpas.

Higiēnas centrs

Aprēķinā tika pieņemts, ka vidēji gadā tiks apkalpoti 907 klienti. Darbinieku skaits – 6. Telpu platība 150m². Pamatlīdzekļu kopsumma Ls 7000.00, t.sk., profesionāla veļas mašīna Ls 5000.00 apmērā.

Atbalsta un pašpalīdzības grupas

Aprēķinā tika pieņemts, ka vidēji gadā tiks apkalpoti 290 klienti. Darbinieku skaits – 2. Telpu platība 60m². Pieaicināto speciālistu skaits – 4. Tiek aicināti 4 reizes, kam paredzētā kopsumma vienai reizei ir Ls 400.00. Plānotais inventārs – kancelejas

preces, mācību līdzekļi, lai nodrošinātu grupu darbu.

Patversme

Par pamatu aprēķiniem tika ņemta Rīgas pilsētas patversmes 2010. gada budžeta tāme. Papildus tāmē tika iepļānotas 100 jaunas gultas un 100 gultas veļas komplekti. Viens klients patversmē uzturas ne vairāk kā divus mēnešus.

Dienas centri un Dienas aprūpes centri

Aprēķinos pieņemts, ka vidēji gadā šo pakalpojumu izmantos 1025 klienti. Telpu platība 350m². Darbinieku skaits – 20. Vidējā darba alga Ls 350.00.

2010. gadā plānotais inventārs ir Ls 4700.00 apmērā, pamatlīdzekļi Ls 15060.00, bet nākamajos gados pamatlīdzekļi nav plānoti. Inventārs plānots mazākā apjomā.

Mājas aprūpe

Aprēķinam par pamatu tika ņemts Rīgas Sociālā dienesta publiskais iepirkums Nr. RSD2010/1, kurā cena ir Ls 2.10/h. Vidējais klientu skaits gadā 2800, vidējais stundu skaits mēnesī 24 h.

Īslaicīga uzturēšanas mītne

Aprēķinos pieņemts, ka vidēji gadā šo pakalpojumu izmantos 93 klienti. Telpu platība 60m². Darbinieku skaits – 4. Vidējā darba alga Ls 400.00. Ēdināšanas izmaksas Ls 4380.00. 2010. gadā plānotais inventārs ir Ls 1200.00 apmērā, pamatlīdzekļi Ls 4910.00. Nākamajos gados pamatlīdzekļi nav plānoti.

Atbalstītais darbs, specializētās darbnīcas, dienas nodarbinātības centri, naturālās saimniecības

Aprēķinam par pamatu tika ņemta Rīgas pilsētas specializēto darbnīcu 2010. gada budžeta tāmes. Darbinieku skaits – 5. Pakalpojuma izcenojums ir Rīgas pašvaldības specializēto darbnīcu tāmju vidējās izmaksas. 2010. gadā izmaksās iekļauti jauni pamatlīdzekļi (Ls 2000.00) un jauns inventārs (Ls 1000.00).

Specializētais transports

Aprēķinā tika pieņemts, ka vidēji gadā tiks apkalpoti 2700 klienti. Lai šo pakalpojumu nodrošinātu būs nepieciešams īrēt 27 pielāgotus transporta līdzekļus (Ls 400.00 mēnesī). Darbinieku skaits – 54 (27 šoferi un 27 asistenti). Katram transporta līdzeklim noteiktais nobraukuma limits 2500 km/mēnesī (Ls 200.00). Katram transporta līdzeklim nepieciešama KASKO un OCTA apdrošināšana un tehniskā apskate.

Pusceļa mājas dažādām mērķa grupām

Aprēķinos pieņemts, ka vidēji gadā šo pakalpojumu izmantos 50 klienti. Telpu platība 400m². Darbinieku skaits – 20. Vidējā darba alga Ls 450.00. Ēdināšanas izmaksas Ls 12000.00. 2010. gadā plānotais inventārs Ls 1000.00, pamatlīdzekļi Ls 22800.00. Nākamajos gados pamatlīdzekļi nav plānoti.

Komūna

Aprēķinā tika pieņemts, ka vidēji gadā tiks apkalpoti 50 klienti. Darbinieku skaits – 5, ar vidējo algu Ls 400.00. Telpu platība – 300m². Sakaru pakalpojumiem Ls 500.00, komunālie maksājumi un apsaimniekošana Ls 8710.00 apmērā. Telpu īre Ls 7200. 2010. gadā paredzēts iegādāties inventāru Ls 10000.00 apmērā un pamatlīdzekļus Ls 20000.00 apmērā. Nākamajos gados pamatlīdzekļus nav plānots pirkt. Inventāru nākamajos gados iegādāsies pēc nepieciešamības.

Grupu dzīvokļi

Aprēķinam par pamatu tika ņemta Rīgas pilsētas Grupu dzīvokļu 2010. gada budžeta tāmes. Darbinieku skaits – 17. Pakalpojuma izcenojums ir visu Rīgas pašvaldības grupu dzīvokļu tāmju vidējās izmaksas. 2010. gadā izmaksās iekļauti jauni pamatlīdzekļi Ls 10000.00 un jauns inventārs Ls 10000.00.

Krīzes Centrs

Aprēķinā tika pieņemts, ka vidēji gadā tiks apkalpoti 390 klienti. Darbinieku skaits – 5, ar vidējo algu Ls 400.00. Telpu platība – 800m². Sakaru pakalpojumiem Ls 540.00, komunālie maksājumi un apsaimniekošana Ls 23460.00, telpu īre Ls 19200.00. 2010. gadā paredzēts iegādāties inventāru Ls 15000.00 apmērā un pamatlīdzekļus Ls 15000.00 apmērā. Viens klients centrā uzturas ne vairāk kā 3 mēnešus.

Drošības poga

Aprēķinam par pamatu tika ņemts Rīgas Sociālā dienesta publiskais iepirkums Nr. RSD2010/3, kurā cena ir Ls 12.00 mēnesī vienam klientam. Vidējais klientu skaits gadā 240.

Krīzes, uzticības, konsultatīvais, informatīvais tālrunis

Aprēķinā tika pieņemts, ka vidēji gadā tiks apkalpoti 12600 klienti. Darbinieku skaits – 3 (mazākos novados darbinieku skaits būs mazāks). Vidējās telekomunikāciju izmaksas mēnesī ir Ls 450.00. Ja novadā pakalpojumā būs mazāk klientu, tad šīs izmaksas samazināsies. WEB lapas izstrādei un apkalpošanai pirmajā gadā paredzēti Ls 700.00, turpmākajos gados paredzēta tikai WEB lapas uzturēšana Ls 200.00 apmērā. Pakalpojuma sniegšanai nepieciešamas telpas 30 m² platībā.

Rehabilitācijas centrs

Aprēķinā tika pieņemts, ka vidēji gadā tiks apkalpoti 40 klienti. Darbinieku skaits – 8. Telpu platība 800m². Apkure, komunālie maksājumu un telpu noma sastāda Ls 42360.00. Inventārs 2010. gadam sastāda Ls 15541.00, pamatlīdzekļi Ls 18900.00. 2013. gadā plānots iepirkt specifiskas rehabilitācijas iekārtas. Aprēķinos tiek pieņemts, ka viens klients centrā uzturas ne vairāk kā 1 gadu.

Pavadonis-Asistents

Aprēķinā tika pieņemts, ka vidēji gadā tiks apkalpoti 360 klienti. Darbinieku skaits – 50. Sakaru pakalpojumiem ir paredzēts Ls 10.00 mēnesī katram darbiniekam un Ls 50.00 gadā darba apģērba iegādei katram darbiniekam. Transporta izmaksas Ls 13 200.00 gadā (transporta izmaksas novados var atšķirties).

Sociālās rehabilitācijas un motivācijas programmas.

Šim pakalpojumam nav iespējams izveidot izdevumu tāmi, tāpēc par pamatu aprēķiniem tika ņemti faktiski izlietotie finanšu līdzekļi 2009. gadā (Labklājības Ministrijas dati), jo šī pakalpojuma programmas ir dažādas un var atšķirties arī tām nepieciešamais finansējums (skat. 2.tabulu).

2. tabula

2009. gada aprēķina paraugs

2009. gads	Ls	personas
Rīga	292210	1968
Baldones novads	21527	9
Kandavas novads	108023	3701
Ogres novads	3079	104
Ropažu novads	18488	11
Salaspils novads	154588	37
Saulkrastu novads	2278	4
Siguldas novads	42944	839
Tukuma novads	7719	6
Ādažu novads	672	4
Ķeguma novads	61063	31
Kopā	2231740	28980
Vidēji novados	202885	2635
Izmaksas uz 1 klientu gadā		77
Izmaksas uz 1 klientu mēnesī		6

6. Modeļos iekļauto apzīmējumu skaidrojums

Balstoties uz iepriekšējā nodaļā veikto modeļu analīzes secinājumiem un pamatojoties uz RPR pašvaldību sociālo pakalpojumu speciālistu rekomendācijām, kā arī atbilstoši attiecīgās pašvaldības iedzīvotāju specifiskajām vajadzībām un RPR pašvaldību Sociālo jautājumu komiteju lēmumiem, šajā pielikumā iekļauti 30 alternatīvo sociālo pakalpojumu attīstības modeļi katrā RPR pašvaldībā.

SARKANS UN PASVĪTROTS	2010.gadā pašvaldība šādu pakalpojumu iedzīvotājiem nenodrošina, bet provizoriski vēlas to sniegt pati vai nodrošināt ar privātas vai nevalstiskās organizācijas starpniecību laikā no 2010.gada līdz 2016.gadam sava budžeta ietvaros vai piesaistot ārvalstu finansējumu (piemēram, no Eiropas Savienības struktūrfondiem).
SARKANS UN PASVĪTROTS	2010.gadā pašvaldība šādu pakalpojumu iedzīvotājiem nodrošina. Laikā no 2010.gada līdz 2016.gadam pašvaldība provizoriski vēlas pati vai ar privātas vai nevalstiskās organizācijas starpniecību pakalpojumu pilnveidot, palielinot klientu skaitu, izveidojot papildus šāda veida pakalpojumus vai uzlabojot pakalpojuma sniegšanas kvalitāti sava budžeta ietvaros vai piesaistot ārvalstu finansējumu (piemēram, no Eiropas Savienības struktūrfondiem).
MELNI BURTĪ	2010.gadā pašvaldība šādu pakalpojumu iedzīvotājiem nenodrošina un laikā no 2010.gada līdz 2016.gadam arī neplāno šādu pakalpojumu izveidot vai pirkt sava budžeta ietvaros. Pakalpojums var tikt attīstīts no citiem finanšu līdzekļiem (piemēram, ziedojumi, klientu samaksa par pakalpojumu, biedru naudas, Eiropas Ekonomikas zonas finanšu instrumenti, Eiropas Savienības struktūrfondi).
MELNI BURTĪ	2010.gadā pašvaldība šādu pakalpojumu iedzīvotājiem nodrošina. Laikā no 2010.gada līdz 2016.gadam pašvaldība neplāno pakalpojumu pilnveidot, palielinot klientu skaitu vai uzlabojot pakalpojuma sniegšanas kvalitāti. Šo pakalpojumu pašvaldība turpina nodrošināt iedzīvotājiem līdzšinējā apmērā un kvalitātē pašvaldības budžeta ietvaros.

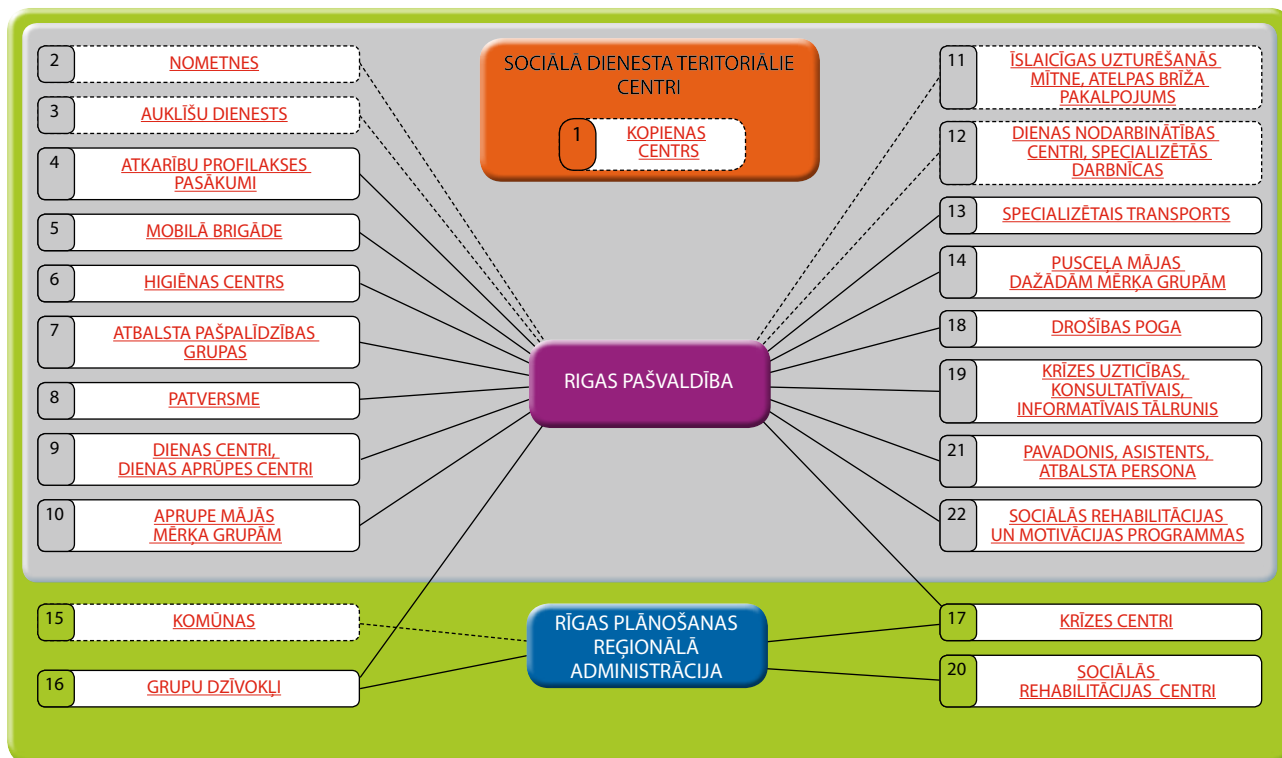
Risinājuma ieviešanas mērķis – koordinēta un līdzsvarota alternatīvo sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas pakalpojumu attīstība RPR.

Principi risinājuma ieviešanas mērķu īstenošanai

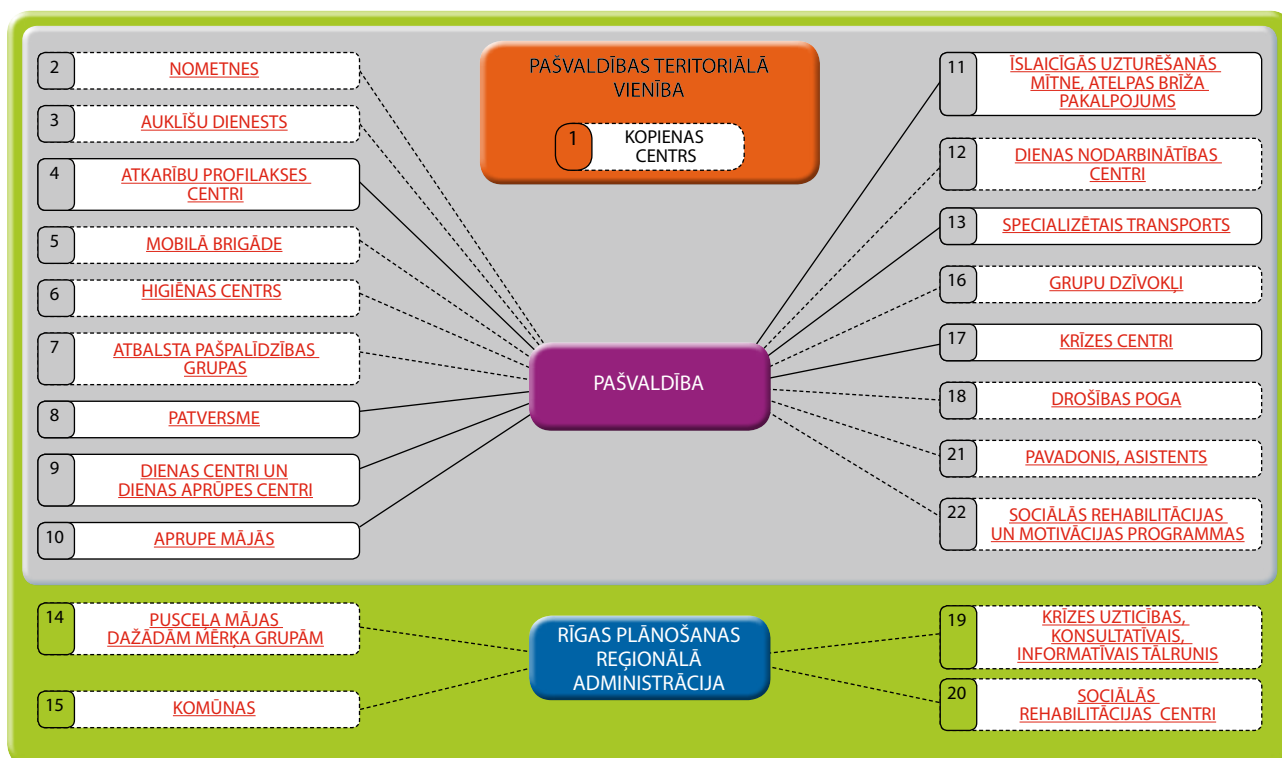
- Programmā piedāvātajā sociālo pakalpojumu attīstības modelī ir fiksēta vēlāmā situācija sociālo pakalpojumu attīstībai RPR pašvaldībās, kas atbilst novērtētām iedzīvotāju vajadzībām.
- Programmā piedāvātais sociālo pakalpojumu attīstības modelis ir rekomendējošs pašvaldībām budžeta plānošanā.
- Sociālo pakalpojumu attīstības uzraudzība ir centralizēta RPR līmenī un ietver situācijas monitoringu, datu vākšanu par attīstītajiem sociālajiem pakalpojumiem Programmas īstenošanas laikā un sociālo pakalpojumu attīstības regulāru novērtēšanu.
- Programmas pamatā ir pieņēmums, ka nevienā pašvaldībā Programmas īstenošanas laikā netiek samazināts iedzīvotājiem pieejamo sociālo pakalpojumu skaits, izņemot gadījumus, kad pēc kāda no pakalpojumiem vairs nav iedzīvotāju pieprasījuma.
- Piesaistot starptautiskos finanšu instrumentus sociālo pakalpojumu attīstībai, potenciālajiem ieguldījumiem jābūt saskaņā ar programmā piedāvātajiem sociālo pakalpojumu attīstības modeļiem katrā attiecīgajā pašvaldībā, nepieciešamības gadījumā individuāli saskaņojot tos ar pašvaldību un RPR.
- Jebkura sociālā pakalpojuma veida attīstība var ietvert sociālā darba speciālistu apmācību, supervīziju, kā arī sabiedrības un mērķa grupas informēšanas kampaņas attiecīgā pakalpojuma popularizēšanai un attiecīgās mērķa grupas problēmu aktualizēšanai, kā arī problēmu novēršanai jeb prevencei ilgtermiņā.
- Pašvaldības sociālais dienests veic klientu vajadzību novērtēšanu pēc sociālajiem pakalpojumiem un lemj par klienta vajadzībām atbilstošu sociālo pakalpojumu, izņemot normatīvajos aktos noteiktajos gadījumos.
- Izvēlētais risinājums paredz starpnozaru sadarbību, ietverot sociālo pakalpojumu aprakstos sociālā darba, atkarību, probācijas, veselības aprūpes un citu nozaru speciālistu integrācijas iespējas. Tādējādi sociālo pakalpojumu attīstības modelī ietvertie sociālie pakalpojumi to attīstīšanas gadījumā veido starpnozaru sadarbības modeli.
- Veselības aprūpes speciālistu un pakalpojumu integrācija neparedz pastāvošo veselības aprūpes organizēšanas un finansēšanas kārtības maiņu. Veselības aprūpes speciālistu piesaiste sociālo pakalpojumu sniegšanas procesā, nodrošinot veselības aprūpes atbalsta pasākumus, tiek finansēta no sociālā pakalpojuma nodrošināšanai paredzētajiem līdzekļiem. Veselības aprūpes speciālistu un pakalpojumu integrācija veicina veselības aprūpes pakalpojumu pieejamību mērķa grupām, kurām tas ir nepieciešams, kā arī nodrošina mērķa grupu pārstāvju un viņu tuvinieku izglītošanu ar veselības aprūpi saistītos jautājumos.
- Valsts finansētos veselības aprūpes pakalpojumus var integrēt sociālo pakalpojumu sniegšanas procesā atbilstoši normatīvajos aktos par veselības aprūpes organizēšanu un finansēšanu noteiktajām prasībām.

1. Pielikums – izvēlēto risinājumu modeļi

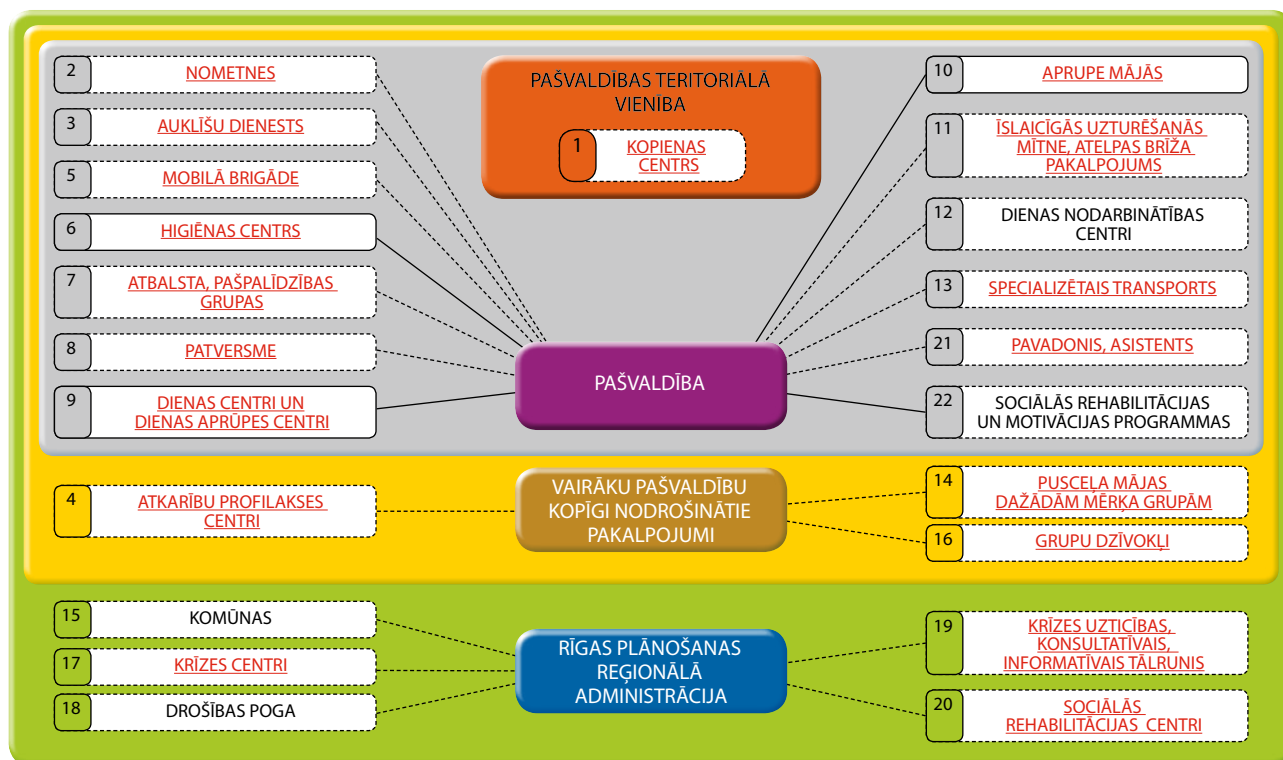
Izvēlētais risinājums Rīgā

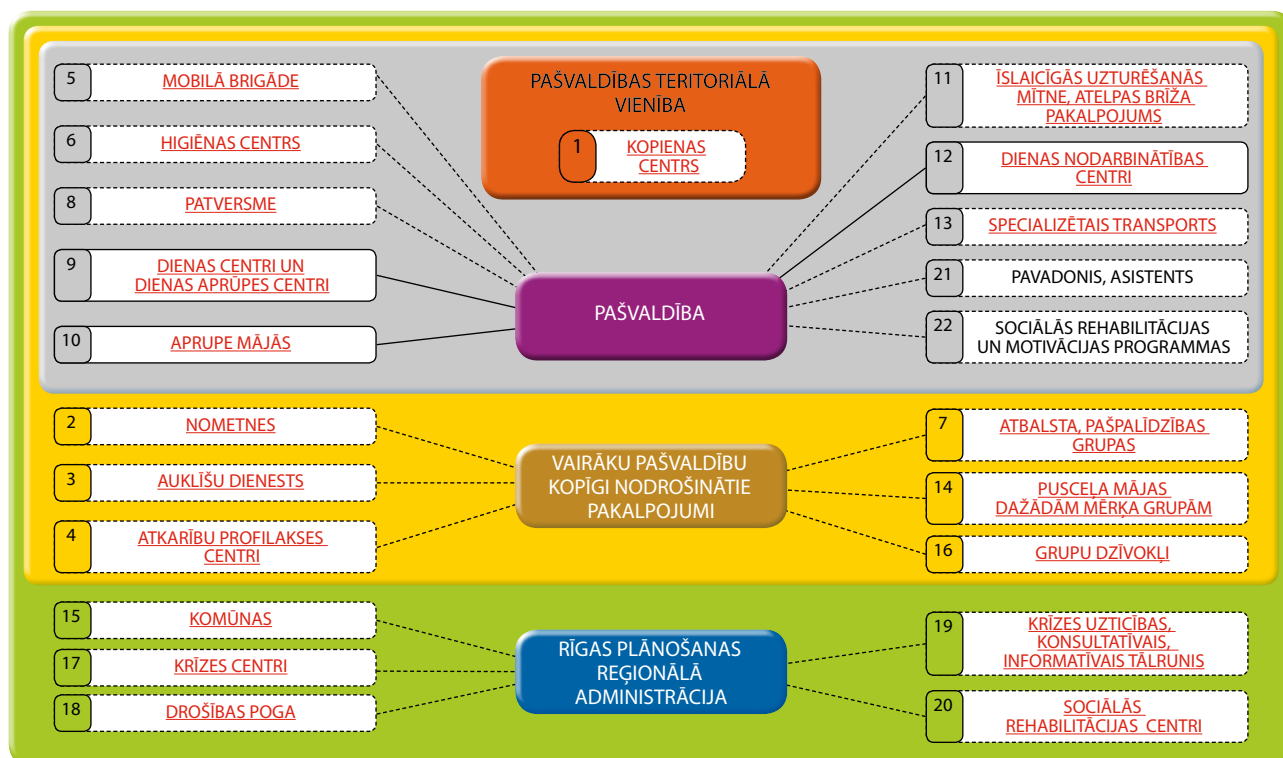
Izvēlētais risinājums Jūrmalā

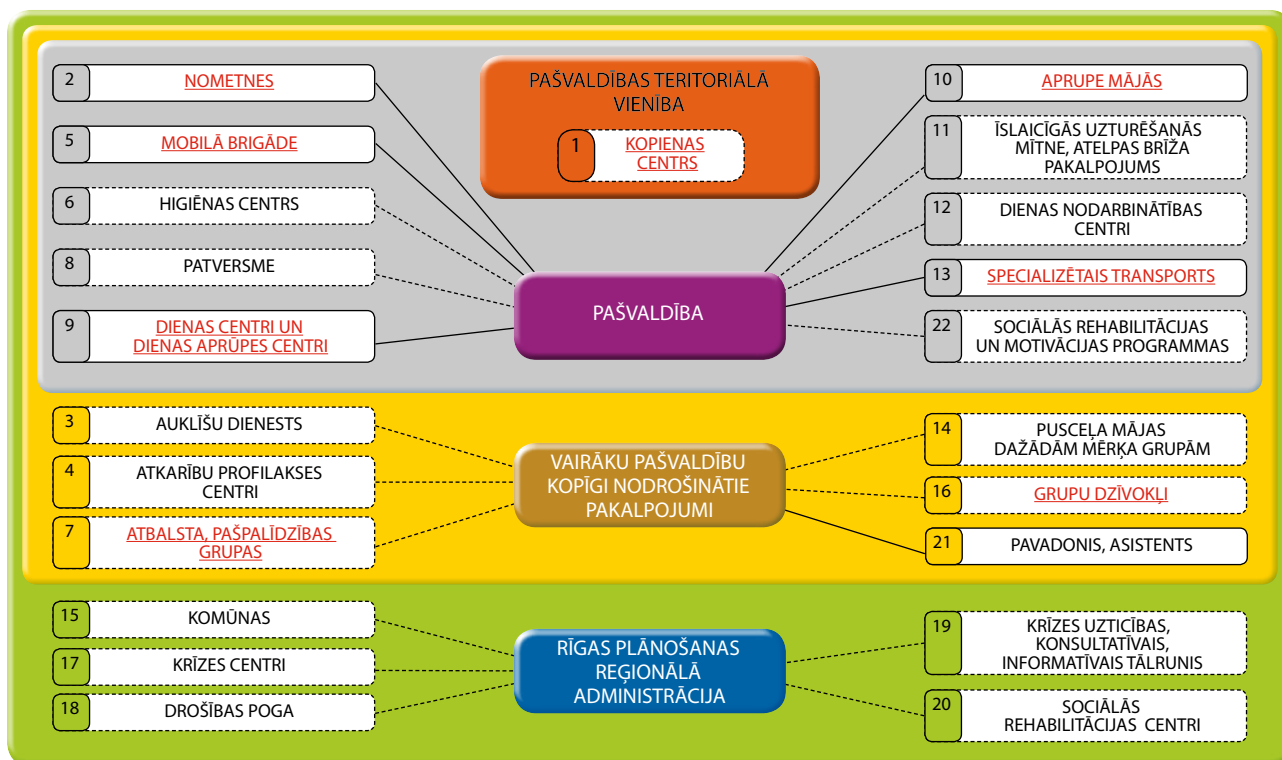
Izvēlētais risinājums Limbažu novadā

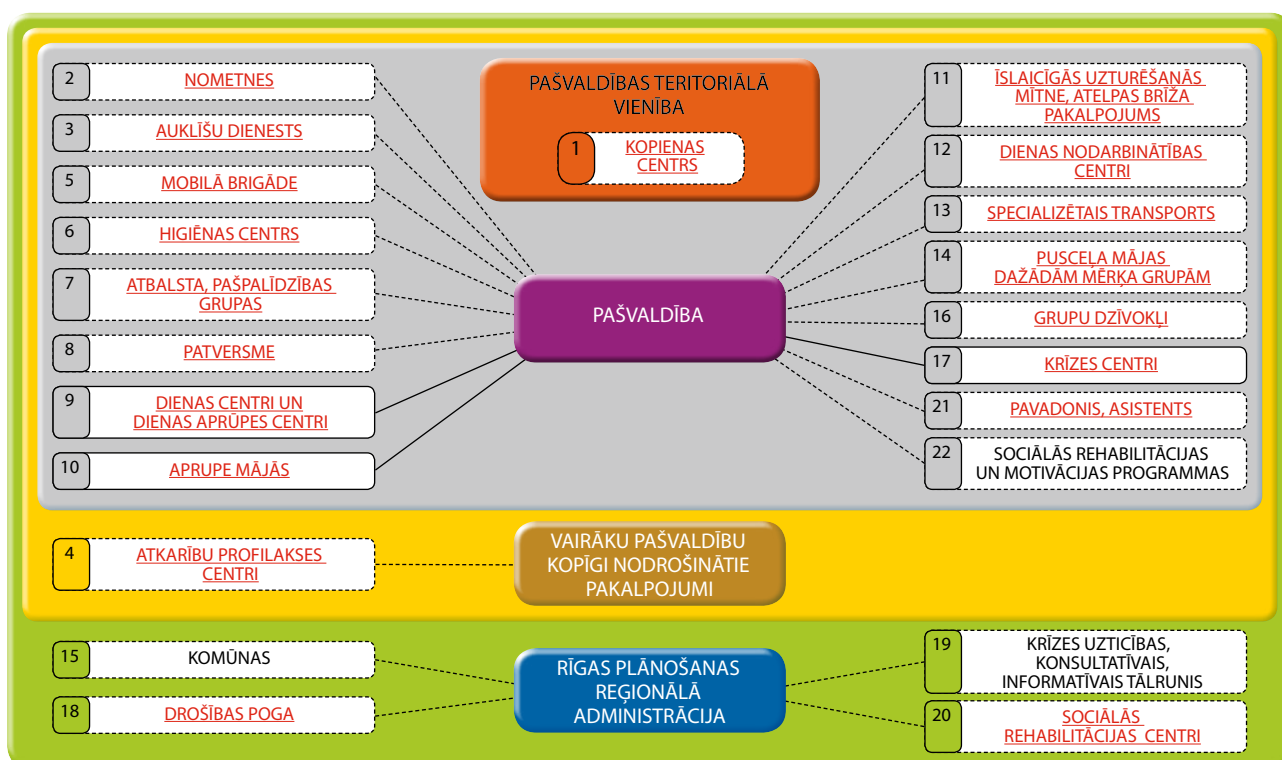
Izvēlētais risinājums Alojas novadā

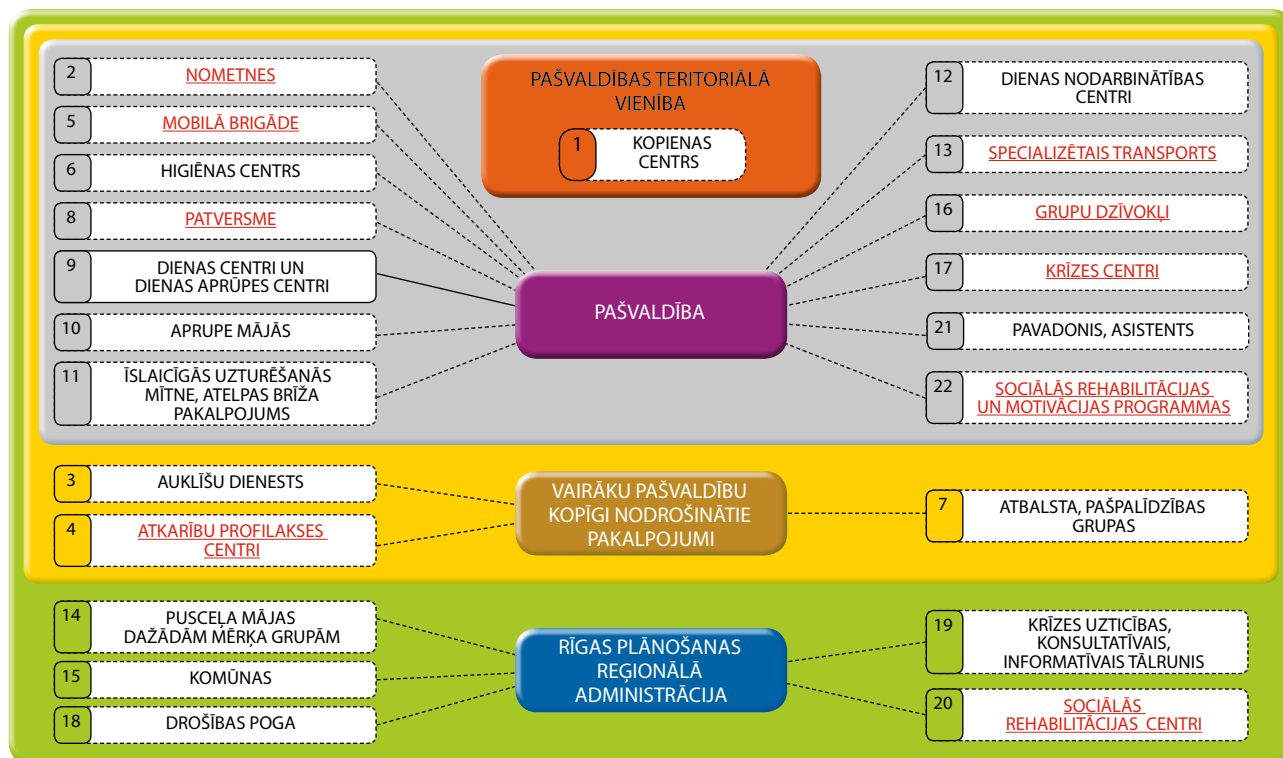
Izvēlētais risinājums Salacgrīvas novadā

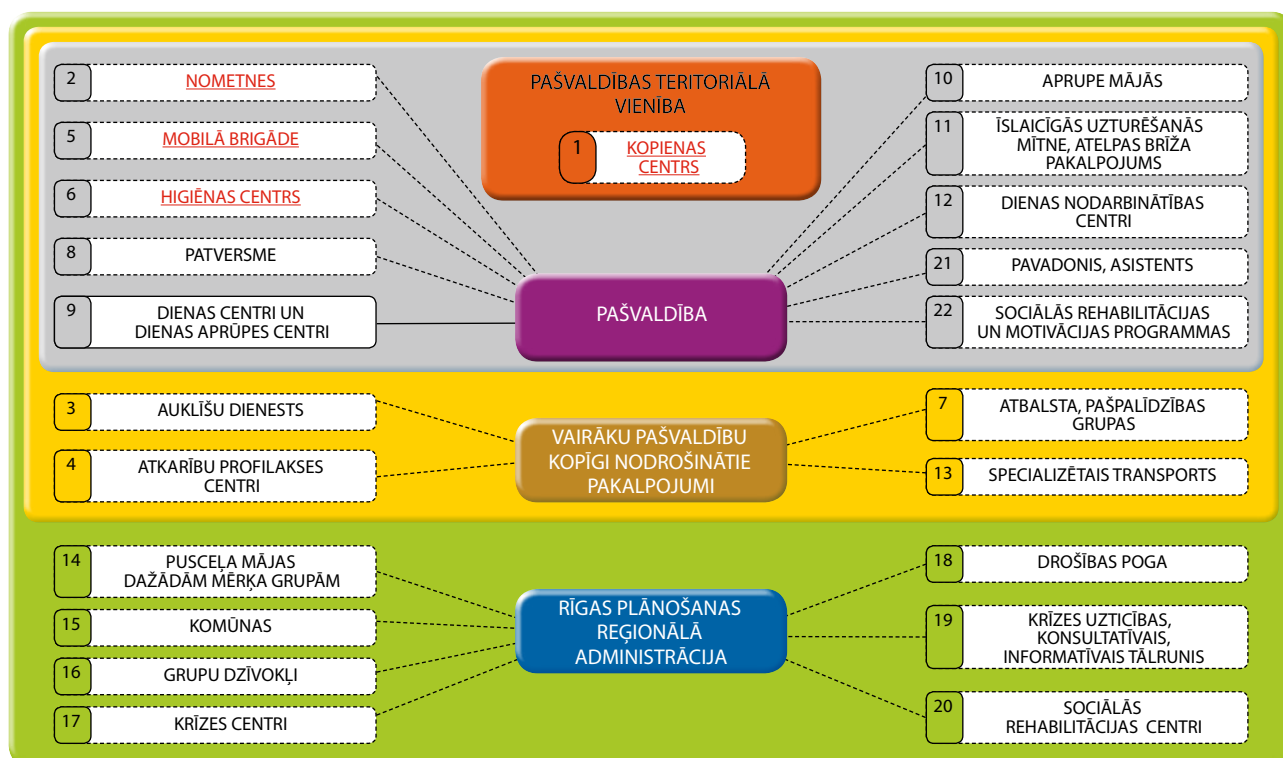
Izvēlētais risinājums Ogres novadā

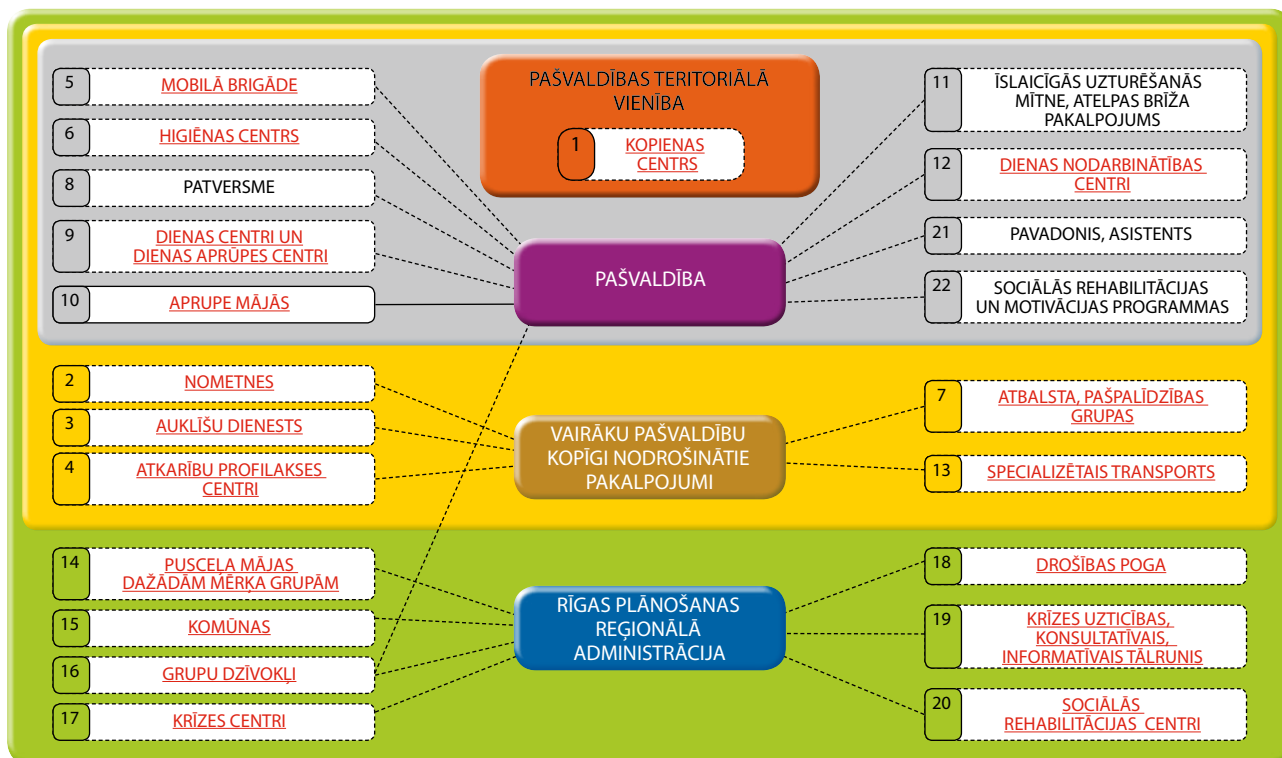
Izvēlētais risinājums Lielvārdes novadā

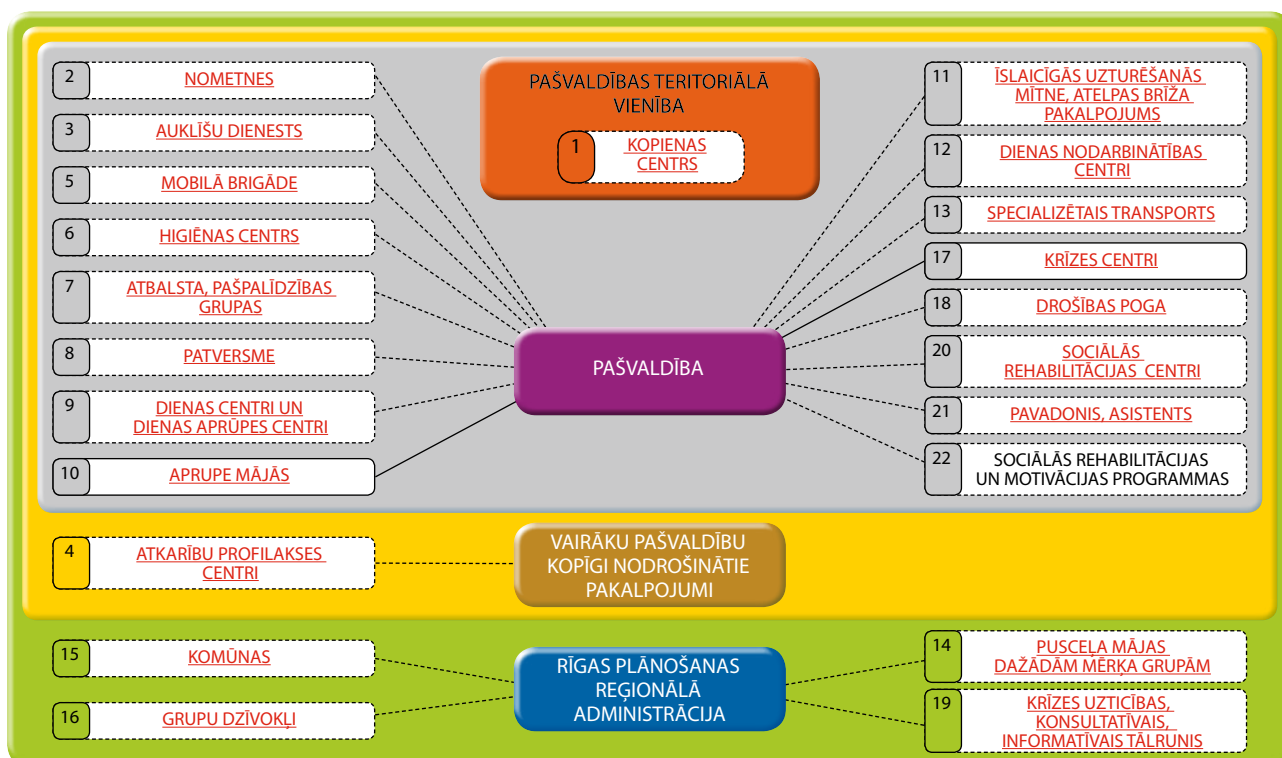
Izvēlētais risinājums Ķeguma novadā

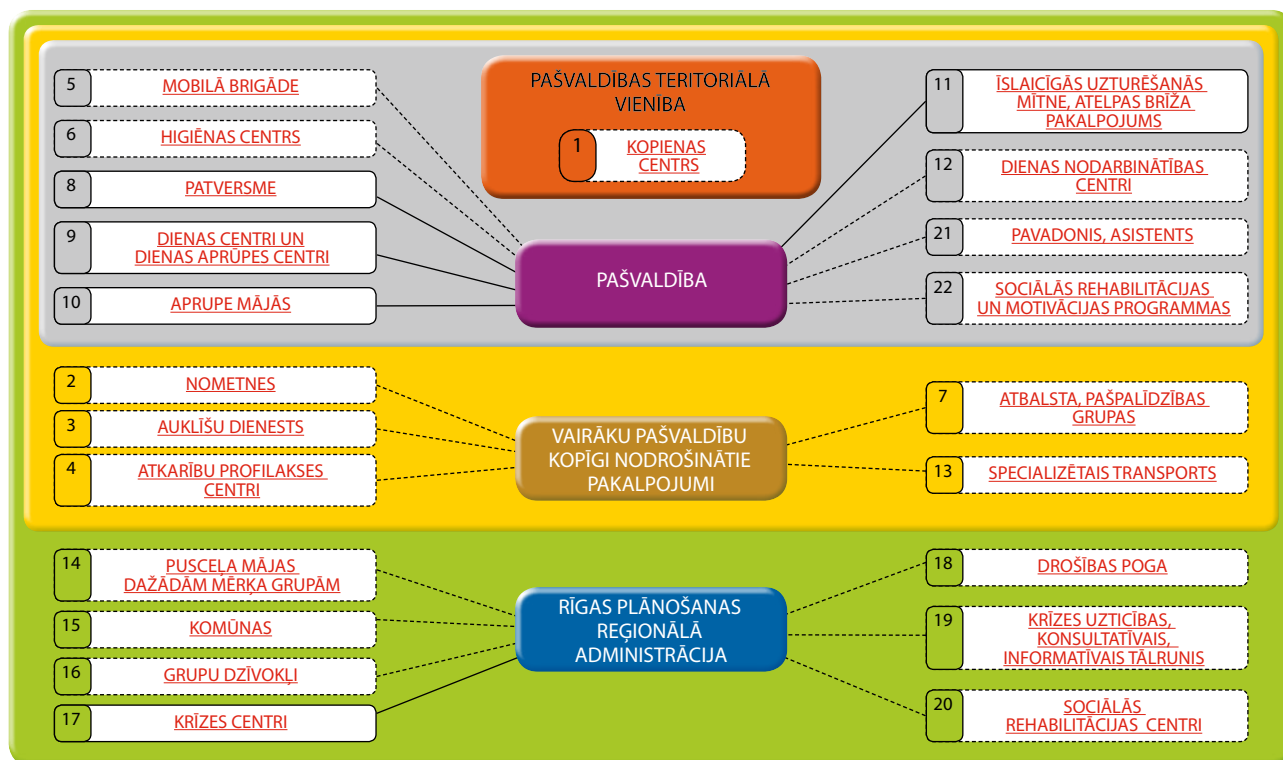
Izvēlētais risinājums Ikšķiles novadā

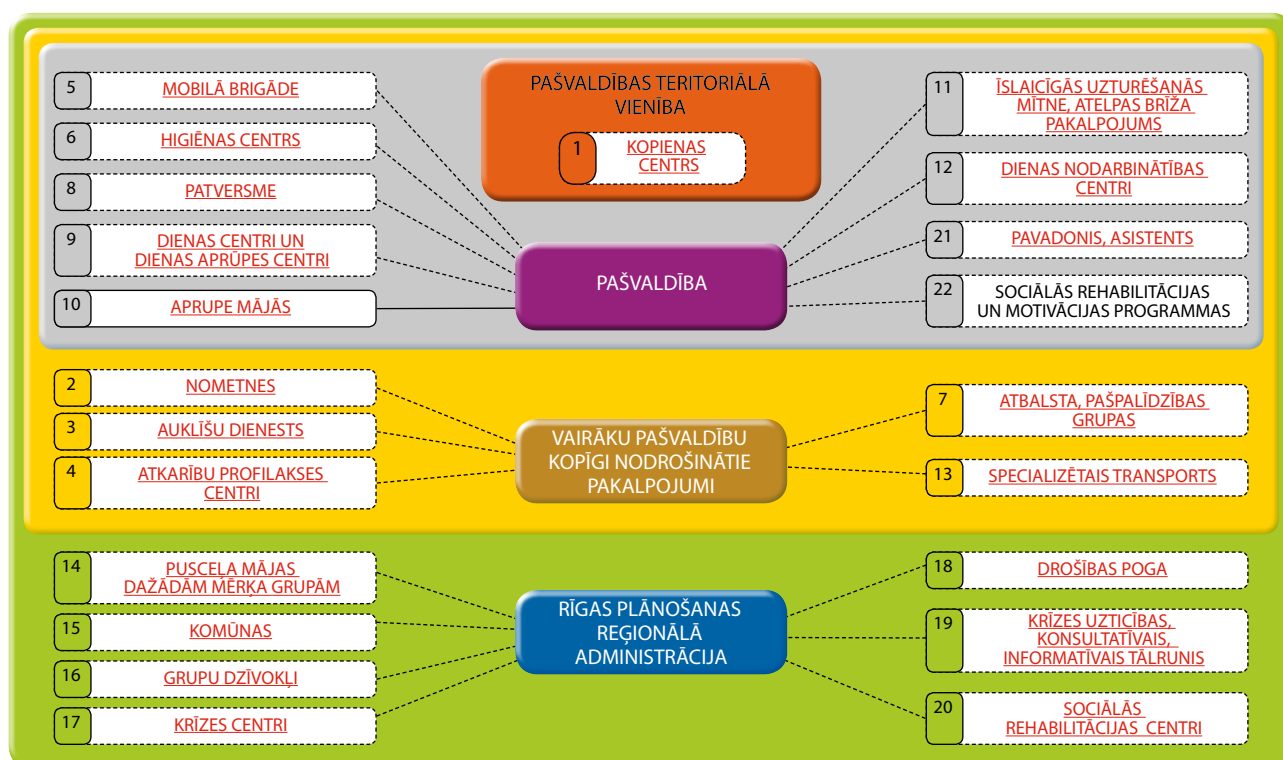
Izvēlētais risinājums Kandavas novadā

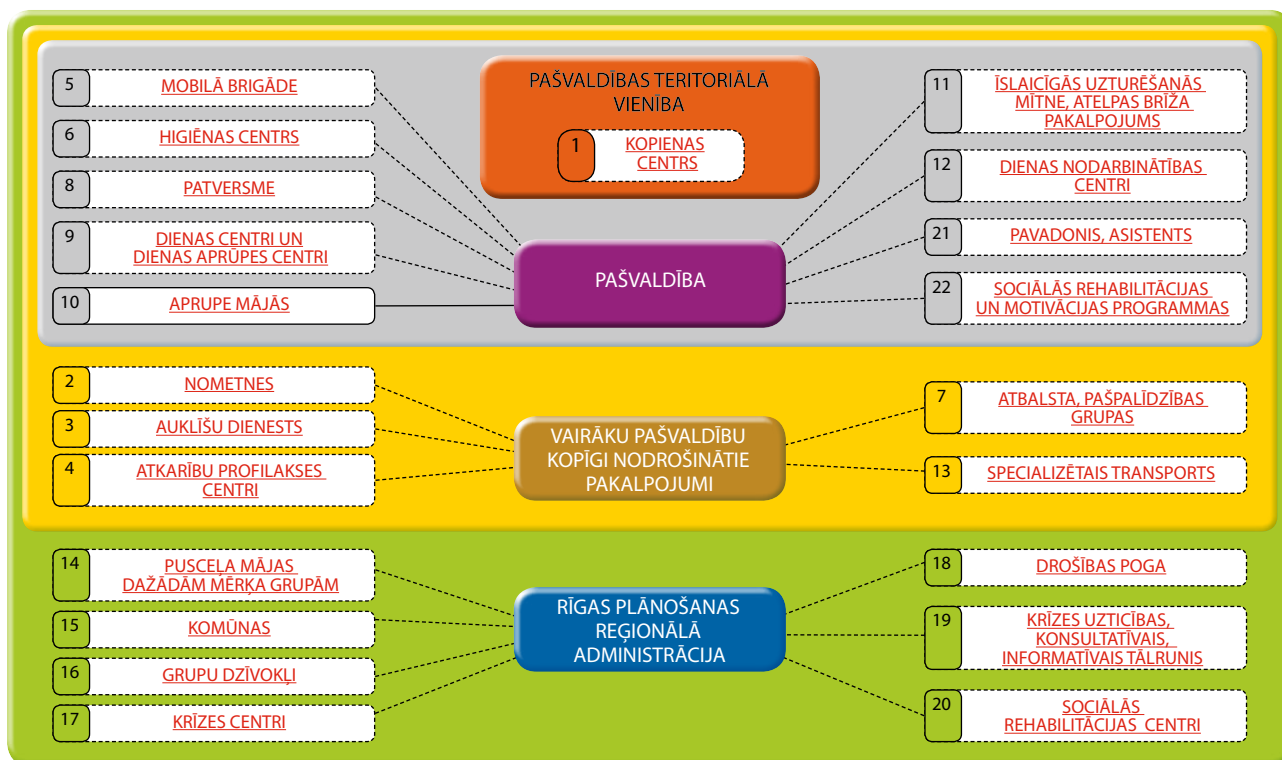
Izvēlētais risinājums Tukuma novadā

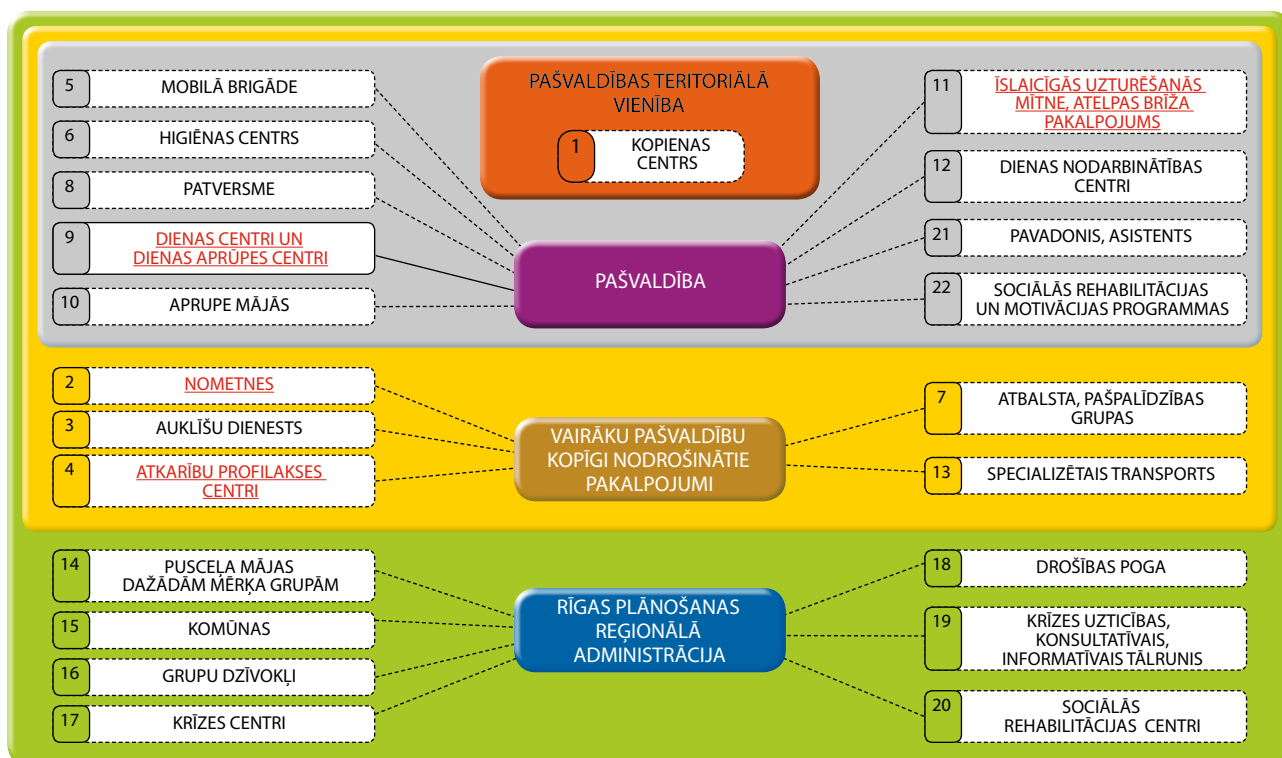
Izvēlētais risinājums Engures novadā

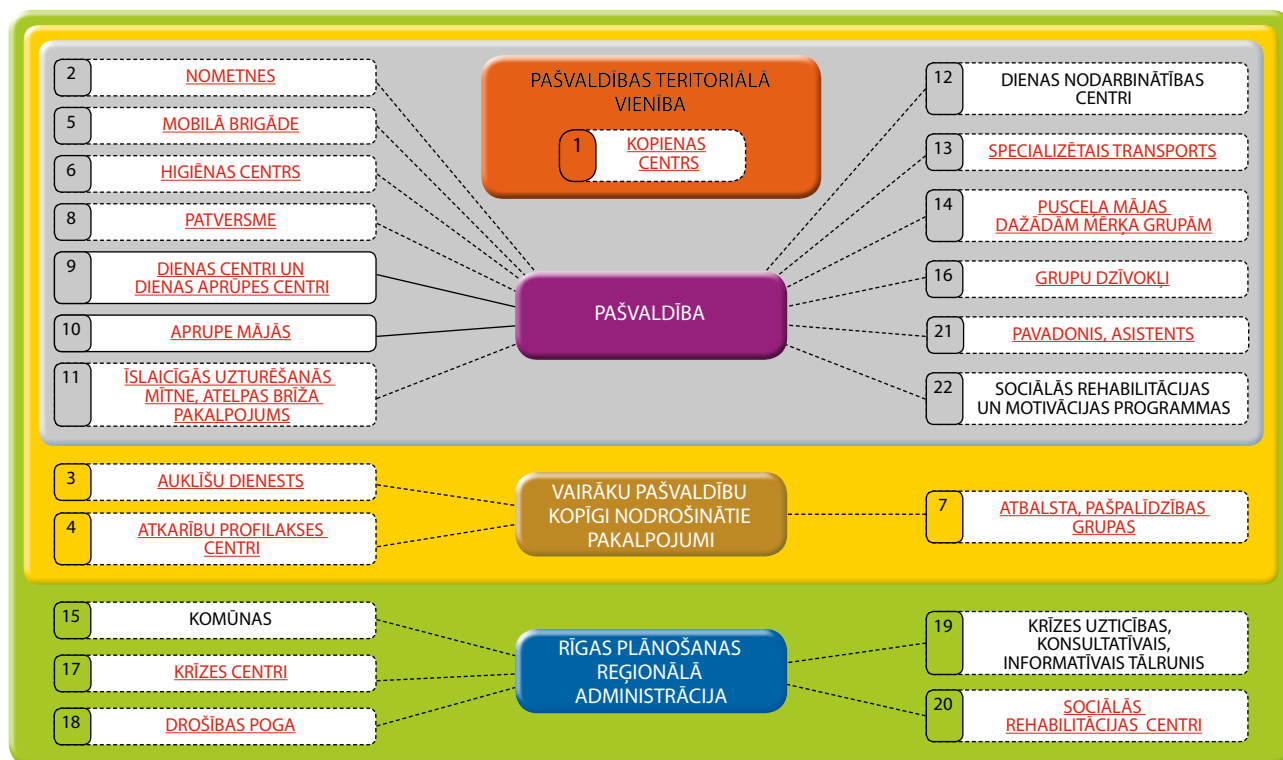
Izvēlētais risinājums Jaunpils novadā

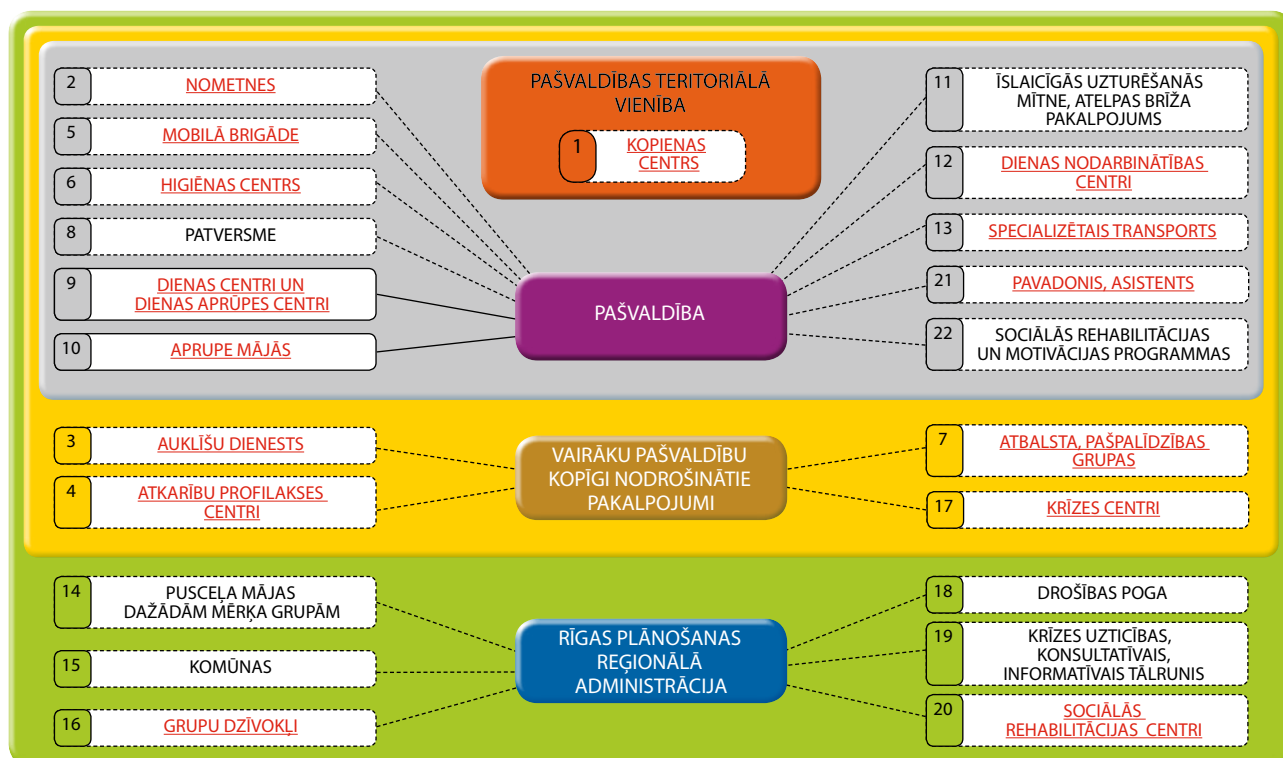
Izvēlētais risinājums Babītes novadā

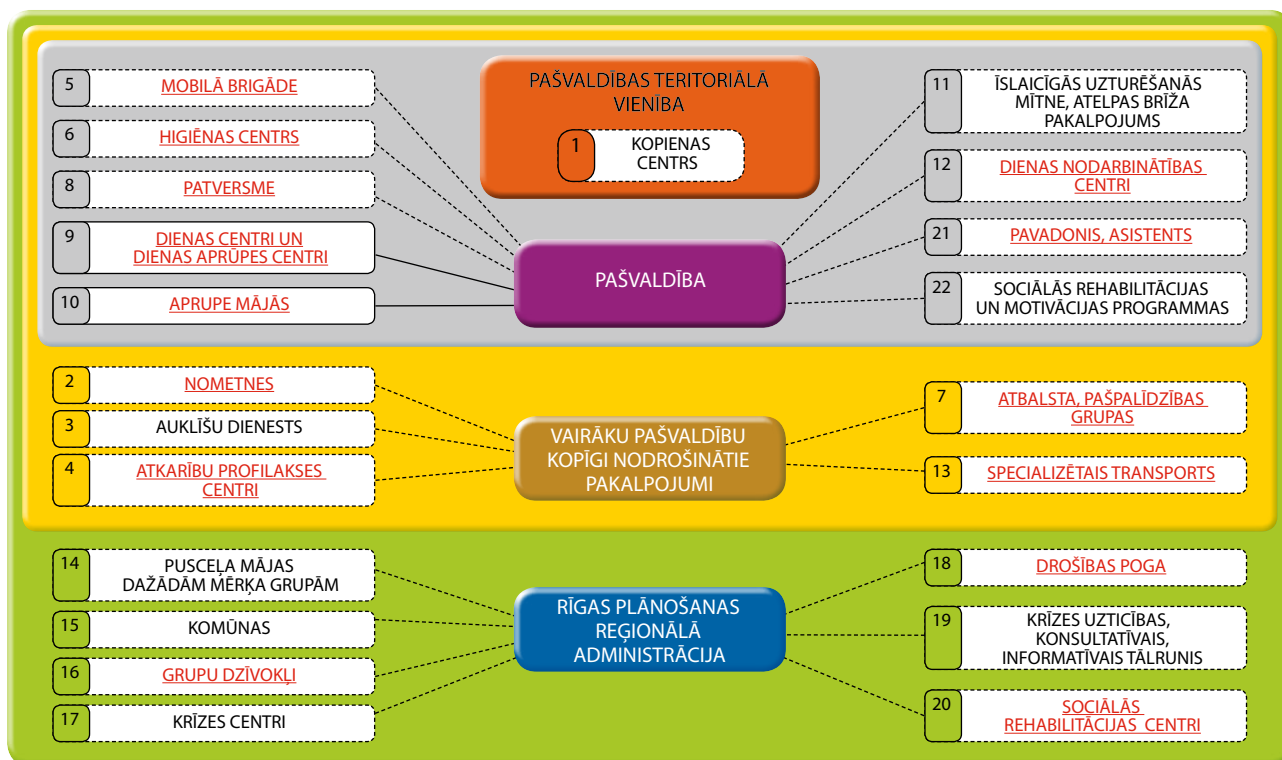
Izvēlētais risinājums Ķekavas novadā

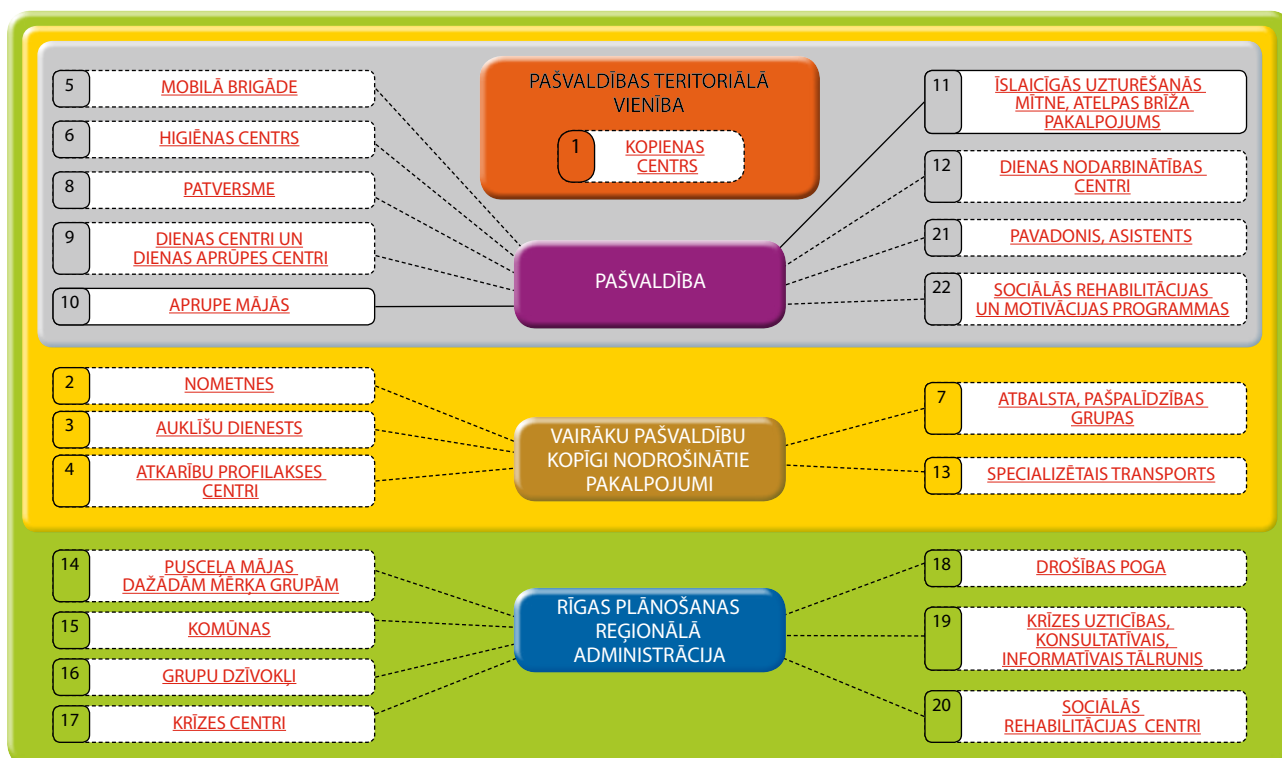
Izvēlētais risinājums Mārupes novadā

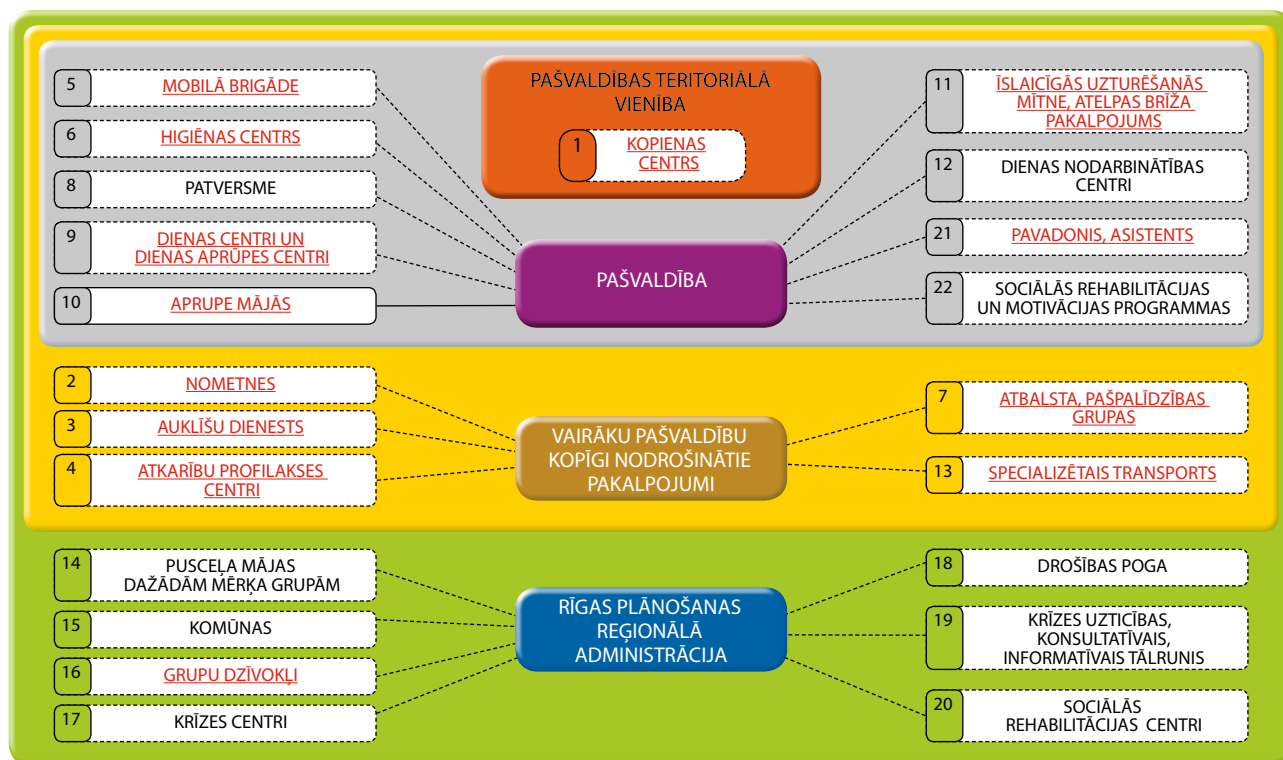
Izvēlētais risinājums Olaines novadā

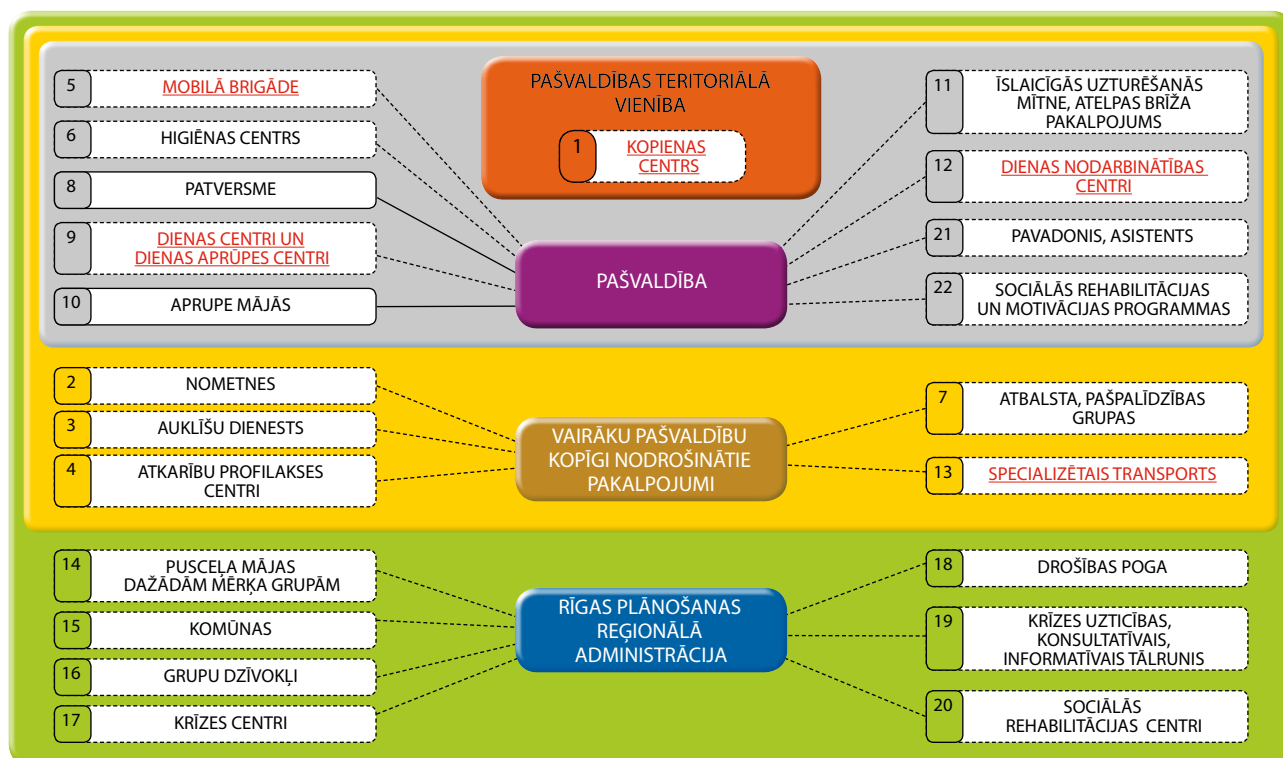
Izvēlētais risinājums Baldones novadā

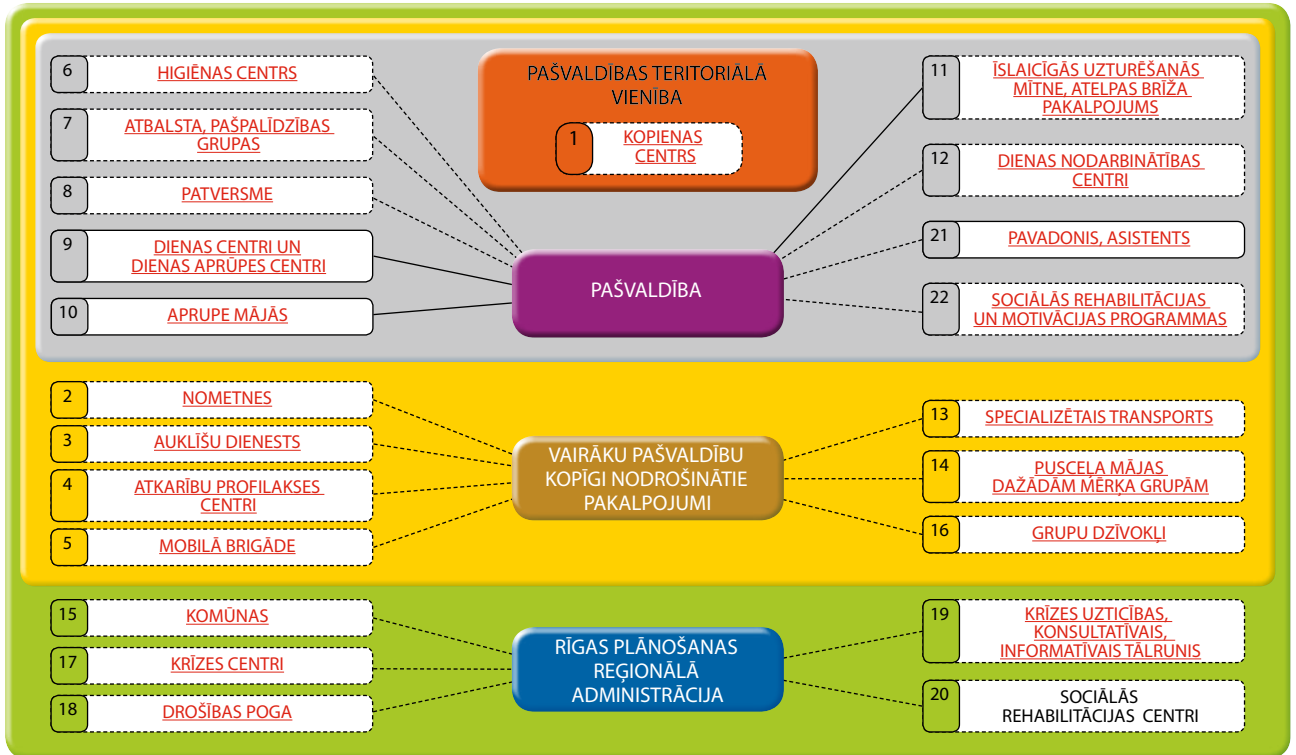
Izvēlētais risinājums Stopiņu novadā

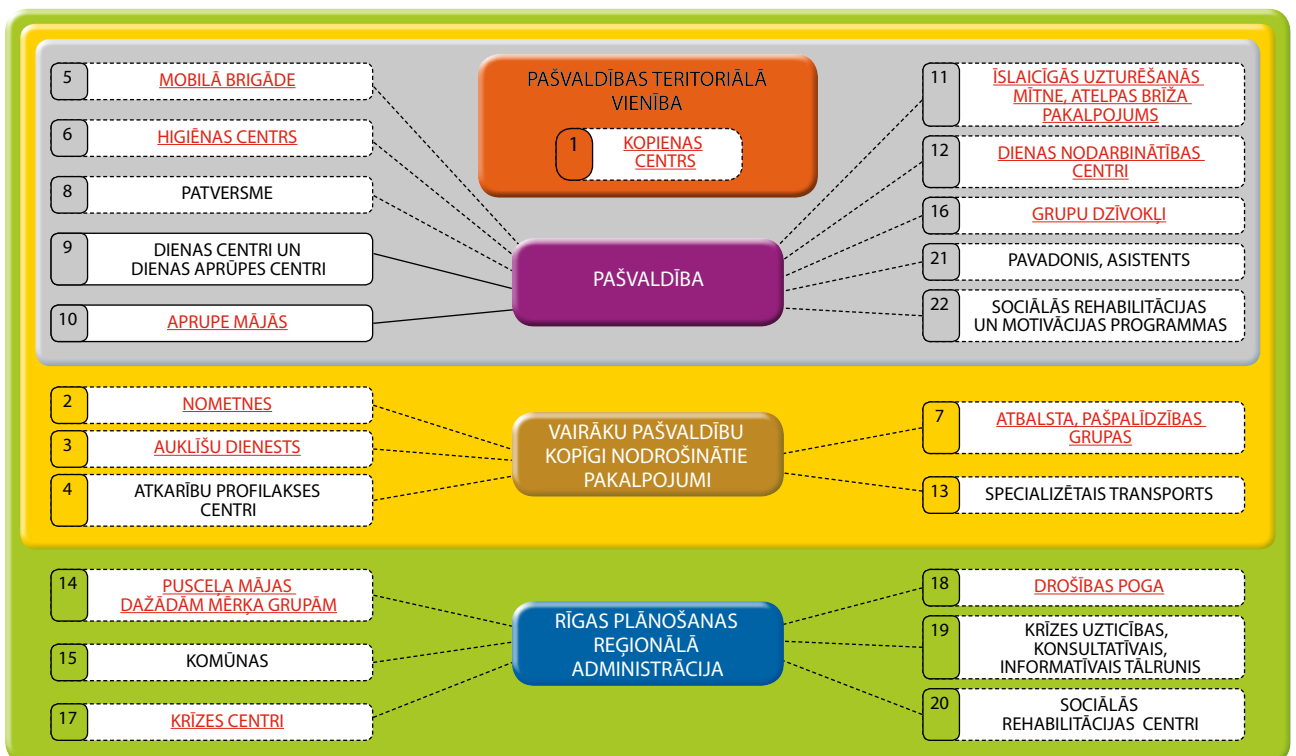
Izvēlētais risinājums Salaspils novadā

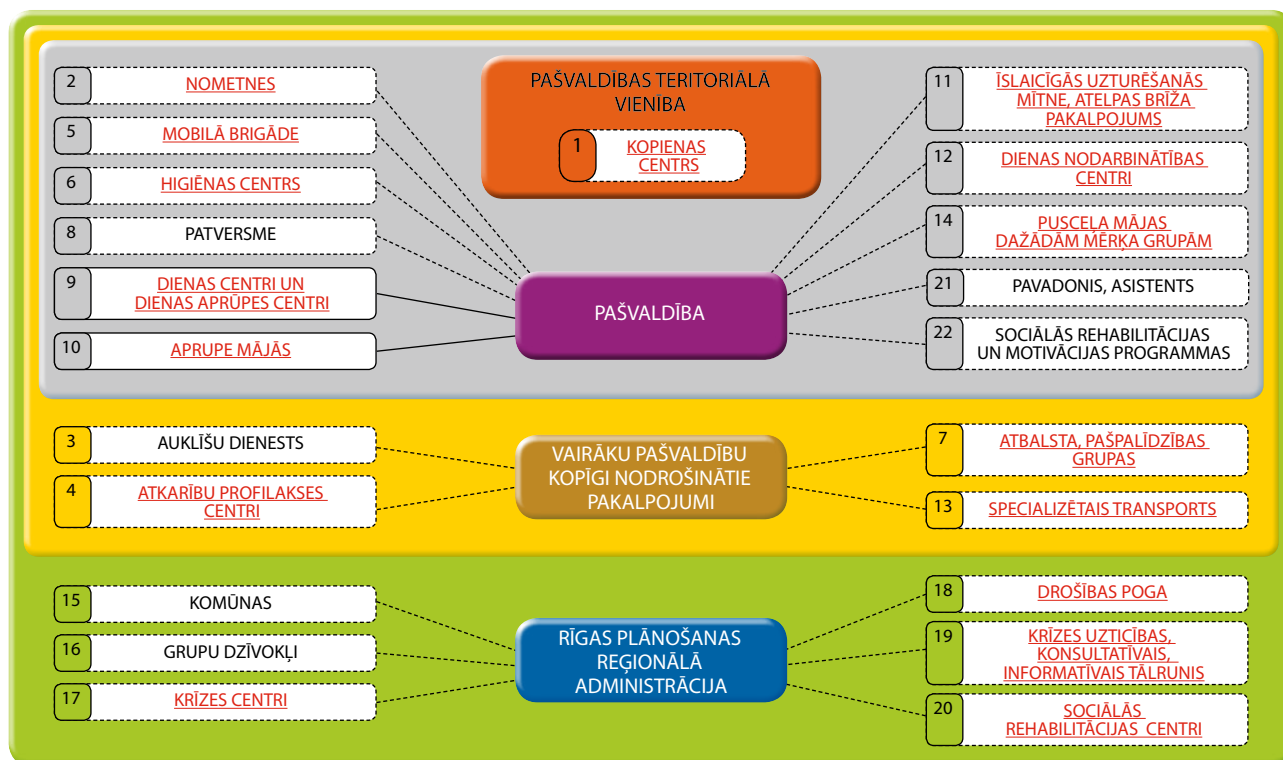
Izvēlētais risinājums Siguldas novadā

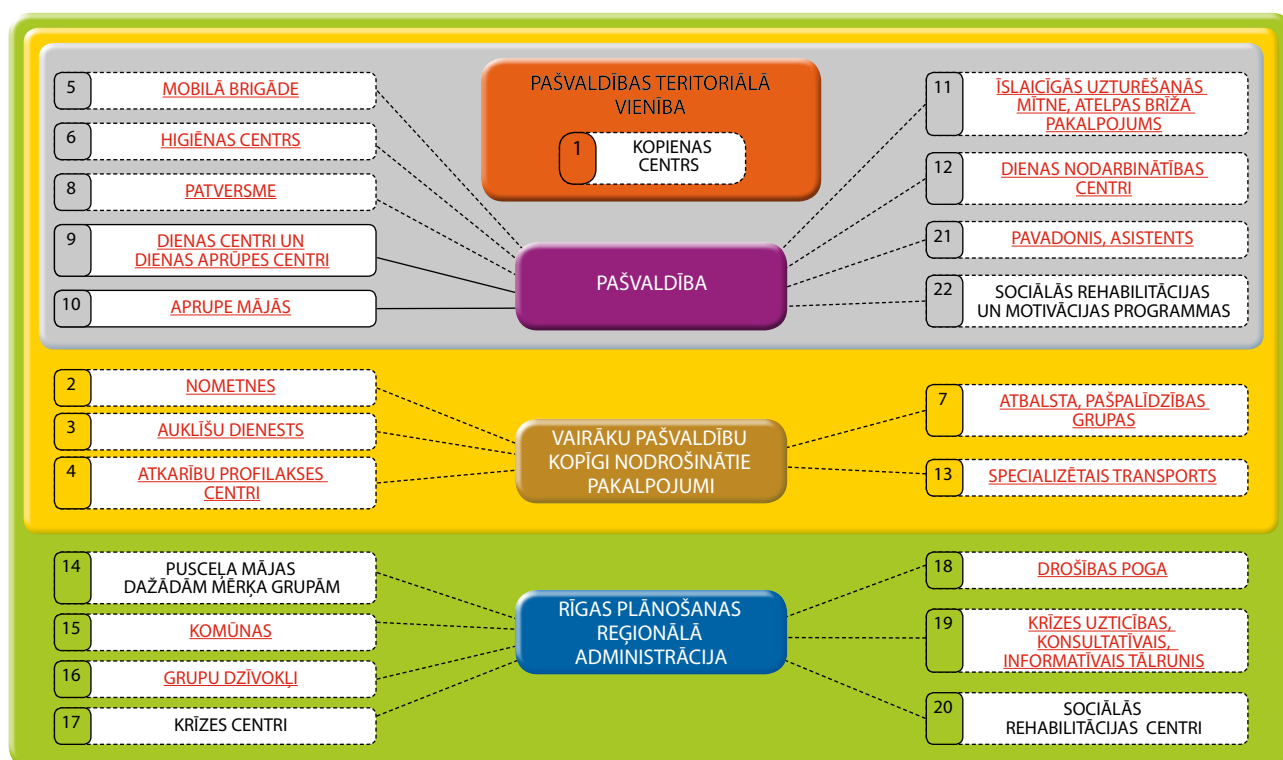
Izvēlētais risinājums Ādažu novadā

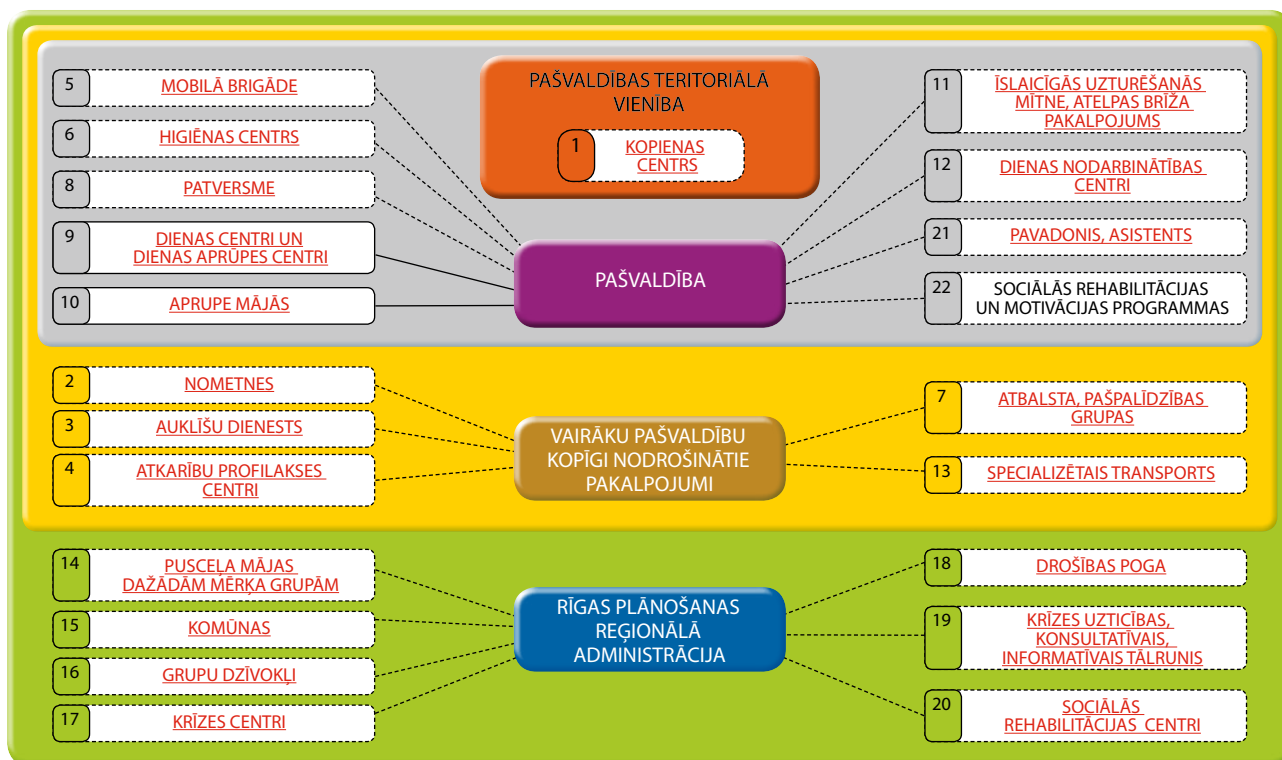
Izvēlētais risinājums Carnikavas novadā

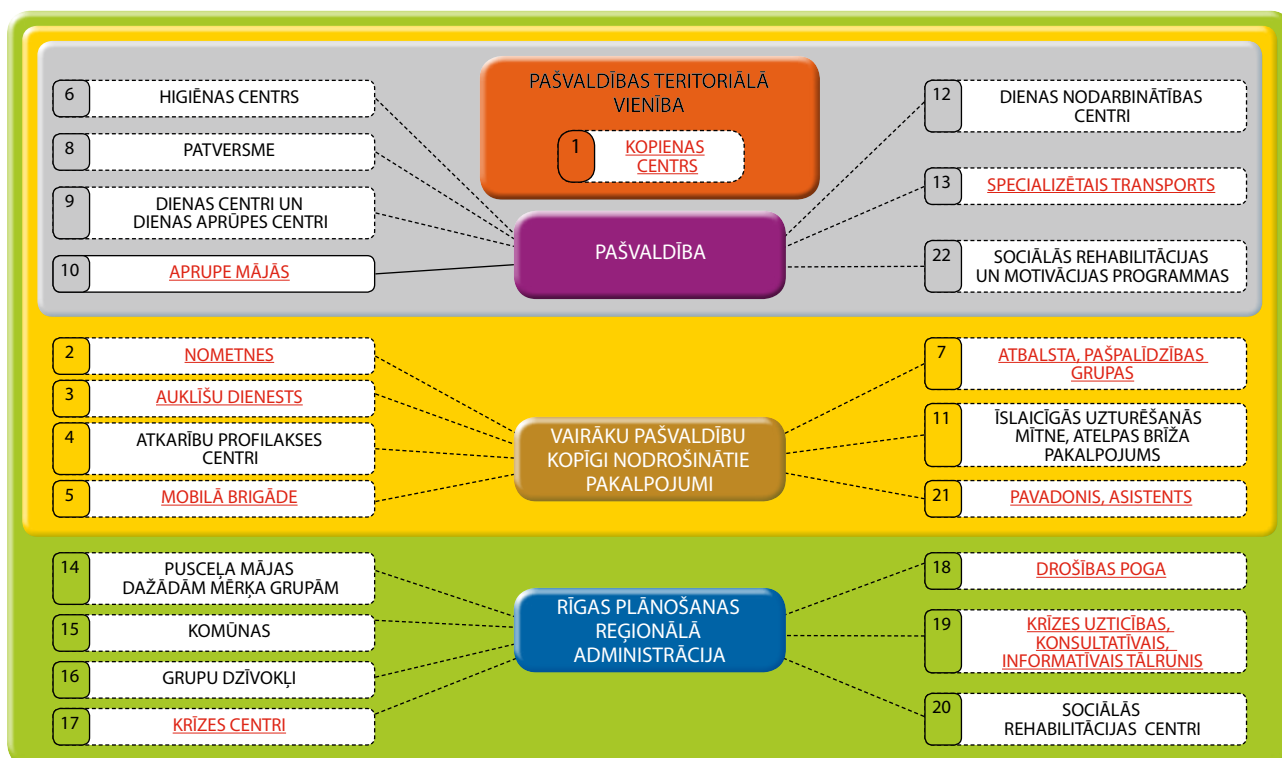
Izvēlētais risinājums Garkalnes novadā

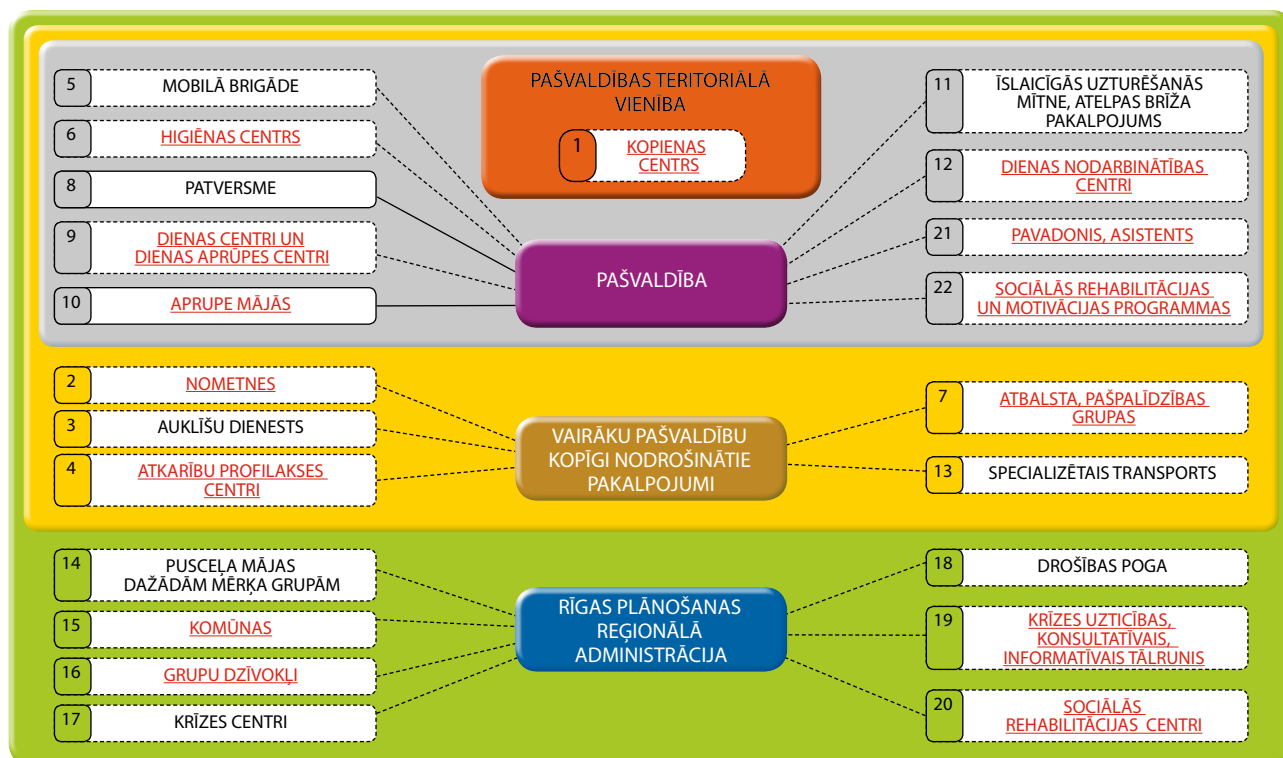
Izvēlētais risinājums Inčukalna novadā

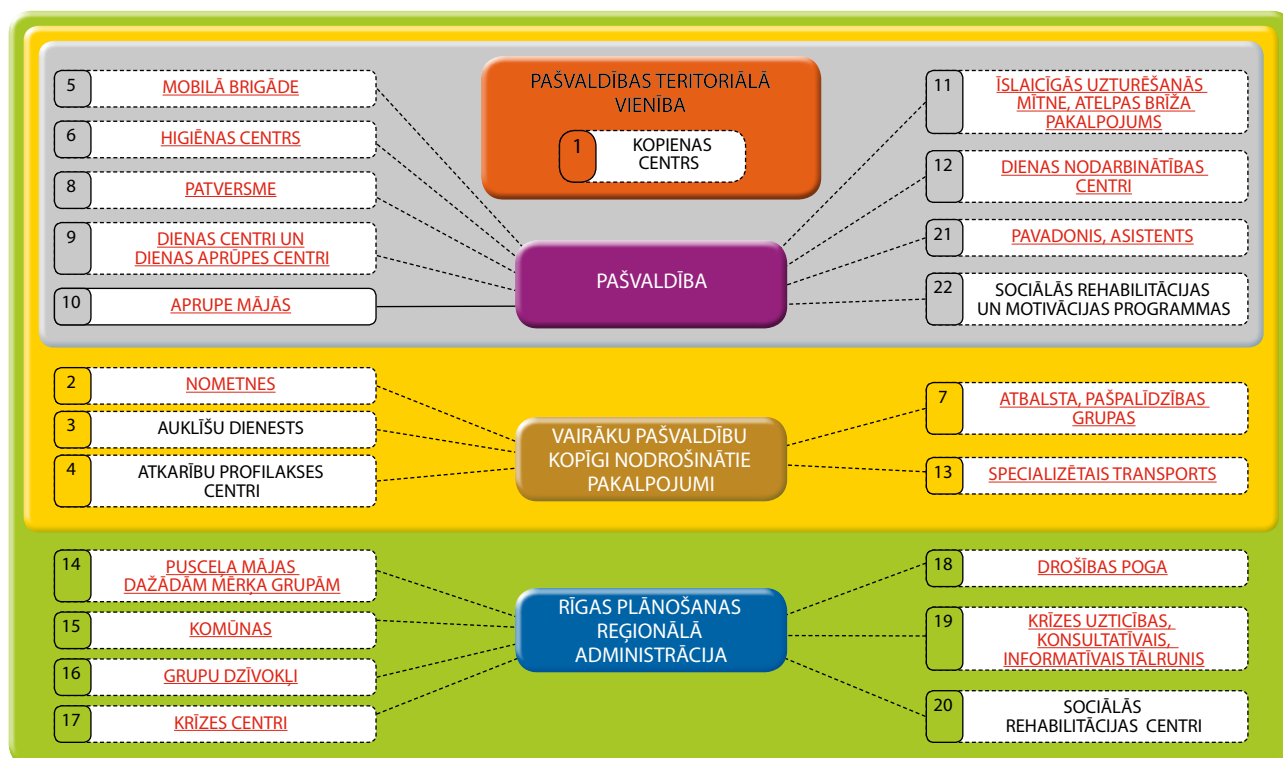
Izvēlētais risinājums Krimuldas novadā

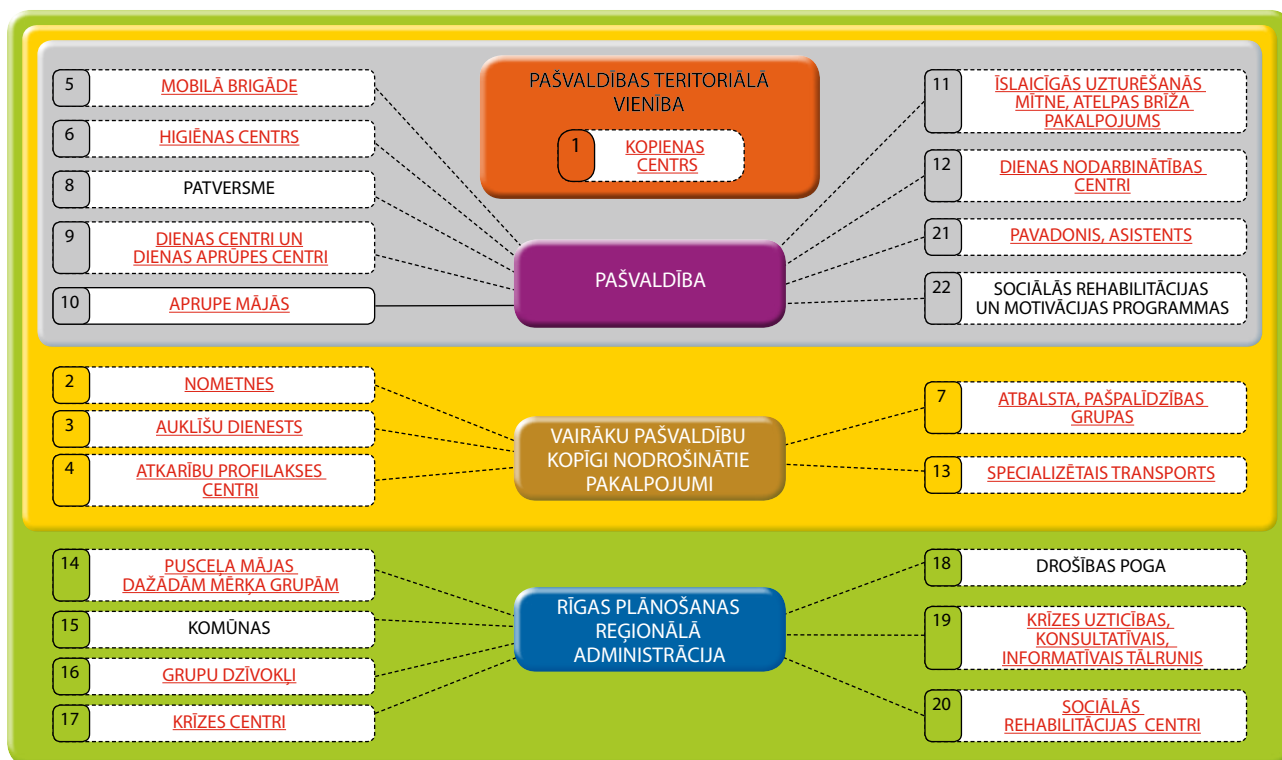
Izvēlētais risinājums Mālpils novadā

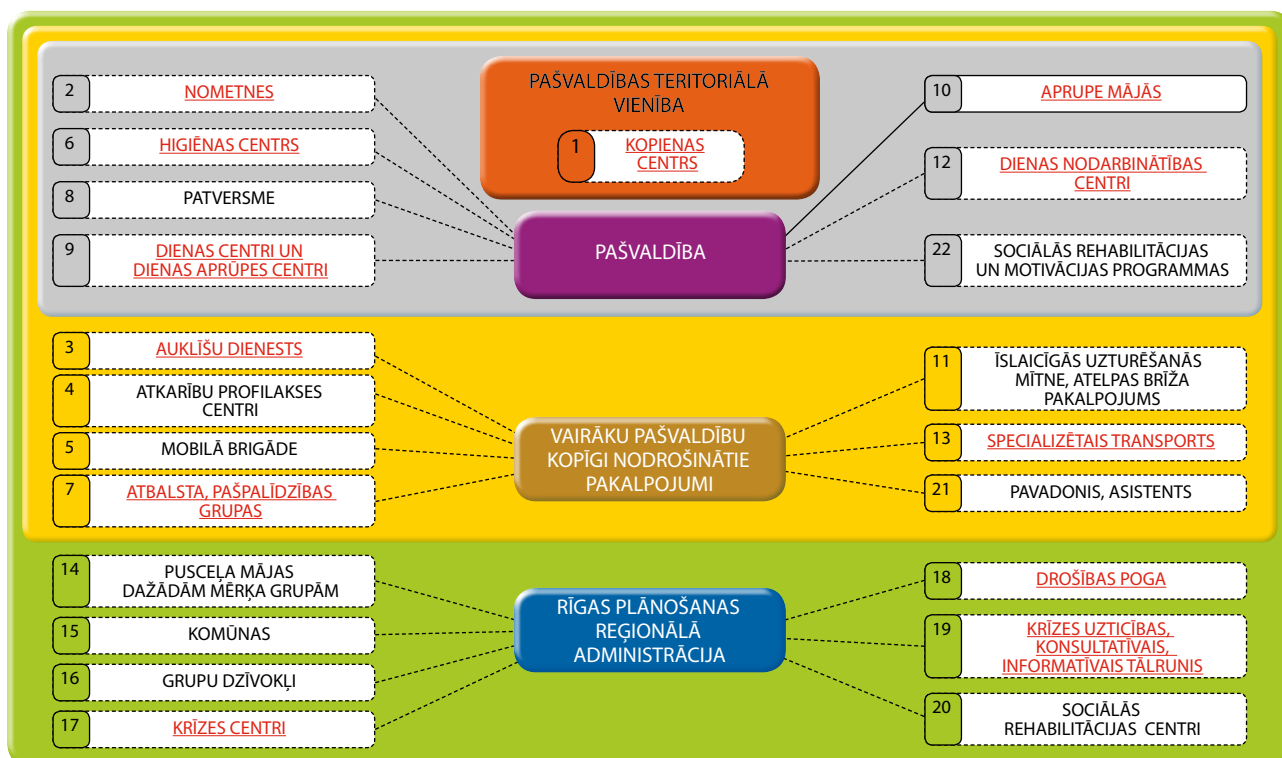
Izvēlētais risinājums Ropažu novadā

Izvēlētais risinājums Sējas novadā

Izvēlētais risinājums Saulkrastu novadā

PLĀNOŠANAS REĢIONA FUNKCIJAS

Rīgas plānošanas reģions ir atvasināta publiskā persona, kas dibināta 2006.gada 12.oktobrī. Iestādes darbību regulē Reģionālās attīstības likuma **16' pants, kas nosaka plānošanas reģiona kompetenci** - reģiona attīstības plānošanu, koordināciju, pašvaldību un citu valsts pārvaldes iestāžu sadarbību, t.sk., *Reģionālās attīstības likumā noteiktās funkcijas:*

- Reģiona attīstības plānošana;
- Koordinācija, pašvaldību un citu valsts iestāžu sadarbība;
- Attīstības plānošanas dokumentu izstrāde, ieviešana un uzraudzība;
- Vietēja un reģionāla līmeņa attīstības dokumentu izvērtēšana;
- Vietēja līmeņa pašvaldību un privātpersonu projektu izvērtēšana;
- Projektu izstrāde un īstenošana (Reģionālās attīstības atbalsta pasākumi)

ES struktūrfondu informācijas centra darbība.

RĪGAS PLĀNOŠANAS REĢIONA PAKALPOJUMI

- Iedzīvotāji, uzņēmēji, nevalstisko organizāciju pārstāvji, pašvaldību speciālisti un citi interesenti bez maksas gan klātienē, gan neklātienē (pa e-pastu, tālruni u.c.) var saņemt konsultācijas par pieejamajiem finanšu resursiem no ES Struktūrfondu programmām un citiem finanšu resursiem;
- Reģiona speciālisti veic projektu pieteikumu izstrādi un ieviešanu, t.sk., reģiona pašvaldību, uzņēmumu u.c. mērķa grupu interesēs.
- Izstrādājam dažāda līmeņa attīstības dokumentus, t.sk., detaļplānojumus.

FAKTI PAR REĢIONU

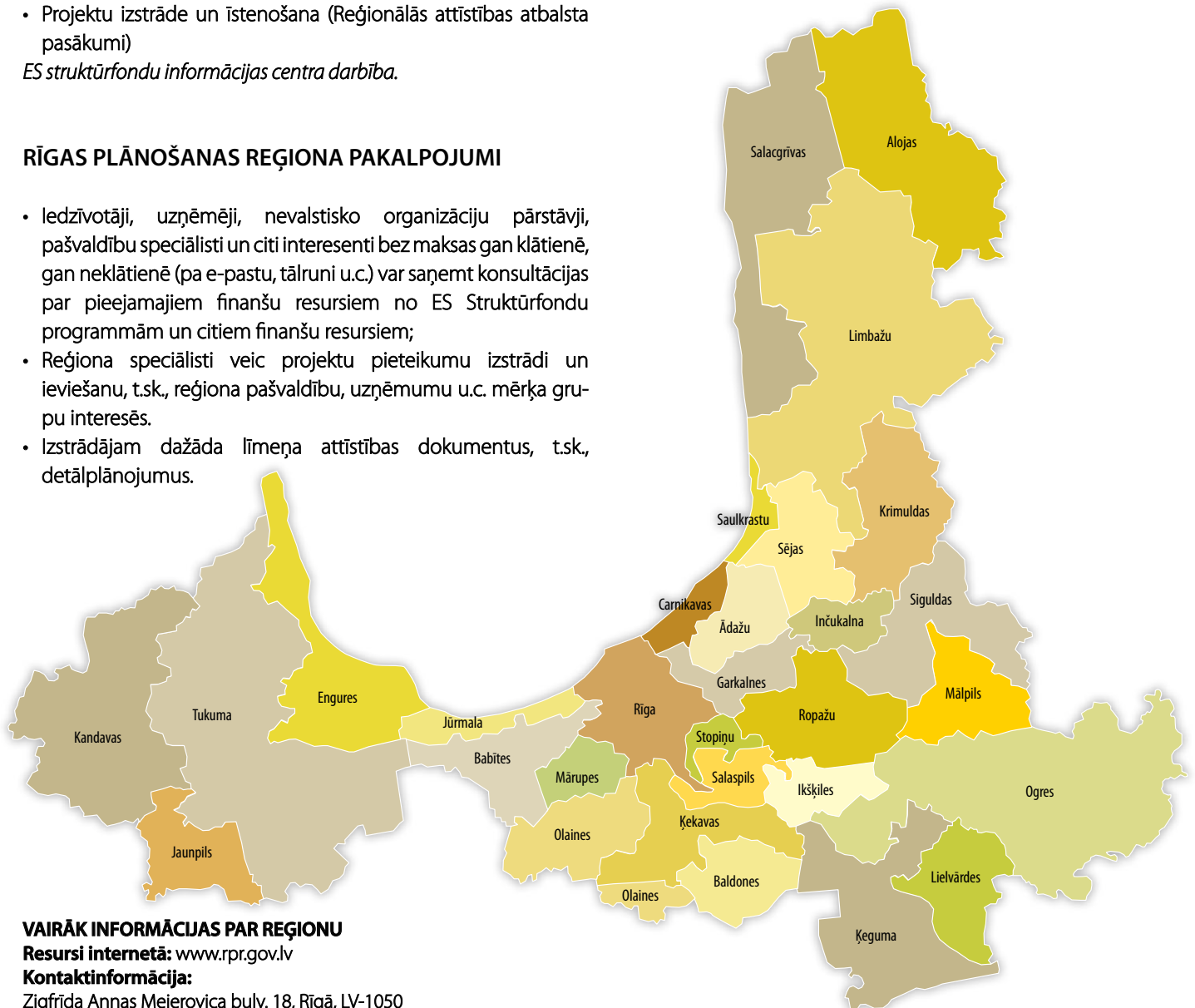
NUTS III līmeņa reģions

Teritorija: 10 441,5 km²

Iedzīvotāji: 48% no Latvijas kopējā iedzīvotāju skaita, t.i., lielākais reģions Baltijas valstu kontekstā ar ~ 1,1 milj. iedzīvotāju.

Apdzīvotība:

- RPR teritorijā ir 20 pilsētas, kurās dzīvo 85 % reģiona iedzīvotāju.
- 30 vietējās pašvaldības (pirms ATR bija 75 pašvaldības);
- 2 republikas nozīmes pilsētas (Rīga, Jūrmala);
- 3 reģionālas nozīmes centri (Tukums, Ogre, Limbaži);
- 25 novadu nozīmes centri.

VAIRĀK INFORMĀCIJAS PAR REĢIONU

Resursi internetā: www.rpr.gov.lv

Kontaktinformācija:

Zigfrīda Annas Meierovica bulv. 18, Rīgā, LV-1050

Tālrunis: 6 7226430 / Fakss: 6 7226431

E-pasts: rpr@rpr.gov.lv

